

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU

Član 1.

U Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik RS”, br. 34/03, 64/04 – US, 84/04 – dr. zakon, 85/05, 101/05 – dr. zakon, 63/06 – US, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13, 75/14 i 142/14 – u daljem tekstu: Zakon), u članu 12. stav 2. zapeta i reči: „kao i obavljanje poslovodstvenih ovlašćenja i poslova upravljanja u skladu sa zakonom kojim se uređuje položaj privrednih društava” brišu se.

Član 2.

U članu 15. stav 3. posle reči: „opredeli” dodaju se reči: „ili ako doprinos ne plati u roku od šest meseci od dana dospelosti”.

Posle stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„Svojestvo osiguranika iz stava 3. ovog člana prestaje najranije sa poslednjim danom za koji je doprinos plaćen.”

Dosadašnji st. 4. i 5. postaju st. 5. i 6.

Član 3.

U članu 20. stav 3. reč: „rade” zamenjuje se rečima: „imaju 2/3 efektivno provedenih”, a posle reči: „tačka 4) ovog člana” dodaju se reči: „u odnosu na ukupno vreme efektivno provedeno na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem”.

Član 4.

Član 46. menja se i glasi:

„Član 46.

U staž osiguranja, u smislu člana 44. ovog zakona, osiguraniku se računa vreme za koje je plaćen doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje po bilo kom osnovu za koji postoji obaveza plaćanja doprinosa u skladu sa zakonom.”

Član 5.

U članu 56. posle stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

„Radna mesta iz stava 1. ovog člana utvrđuju se na osnovu akta o kriterijumima, načinu i postupku za njihovo utvrđivanje, koji donose nadležni ministar u skladu sa zakonom, odnosno direktor Bezbednosno-informativne agencije, sporazumno sa ministrom nadležnim za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja.

Za pripremu akta iz stava 2. ovog člana, ministar nadležan za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja obrazuje stručnu komisiju.”

U dosadašnjem stavu 2. koji postaje stav 4. reči: „iz stava 1.” zamenjuju se rečima: „iz st. 1. i 2.”.

Član 6.

Posle člana 63. dodaje se član 63a koji glasi:

„Član 63a

Izuzetno od člana 63. st. 1. i 3. ovog zakona, godišnji lični koeficijent za kalendarsku godinu u kojoj se ostvaruje pravo predstavlja odnos ukupne zarade,

osnove osiguranja i visine ugovorene naknade osiguranika, ostvarene za tu kalendarsku godinu i obračunskog iznosa prosečne godišnje zarade za istu kalendarsku godinu.

Obračunski iznos prosečne godišnje zarade iz stava 1. ovog člana izračunava se tako što se prosečna mesečna zarada u Republici za period od početka kalendarske godine zaključno sa mesecom koji dva meseca prethodi mesecu u kojem osiguranik ostvaruje pravo, pomnoži brojem 12.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, obračunski iznos prosečne godišnje zarade za osiguranike koji ostvaruju pravo u januaru i februaru izračunava se tako što se prosečna mesečna zarada u Republici za januar te godine pomnoži brojem 12.

Podatak o prosečnoj mesečnoj zaradi u Republici za period od početka kalendarske godine do kraja svakog meseca u kalendarskoj godini, objavljuje organ nadležan za poslove statistike.

Podatak o obračunskom iznosu prosečne godišnje zarade utvrđuje i objavljuje Fond.”

Član 7.

U članu 66. stav 2. menja se i glasi:

„Osiguraniku za koga u matičnoj evidenciji nisu utvrđeni podaci o zaradi, naknadi zarade, odnosno osnovici osiguranja za pojedine kalendarske godine za izračunavanje godišnjeg ličnog koeficijenta, za te kalendarske godine uzima se vrednost ličnog koeficijenta utvrđena na način propisan članom 67. ovog zakona.”

Član 8.

Posle člana 70v dodaje se član 70g koji glasi:

„Član 70g

Izuzetno od čl. 70a i 70b Zakona, osiguranicima kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem i koji imaju pravo na snižavanje starosne granice primenom člana 20. ovog zakona za priznavanje prava na starosnu penziju, visina prevremene starosne penzije određuje se tako što se umanjeње vrši za svaki mesec ranijeg odlaska u penziju u odnosu na starosnu granicu utvrđenu snižavanjem.”

Član 9.

Član 80b menja se i glasi:

„Član 80b

Izuzetno od člana 80. ovog zakona, do dostizanja finansijske održivosti sistema penzijskog i invalidskog osiguranja, penzije će se usklađivati na način utvrđen propisima kojima se uređuje budžet i budžetski sistem.”

Član 10.

U članu 96. stav 1. menja se i glasi:

„Promene u stanju invalidnosti, potrebe za pomoći i negom drugog lica i telesnog oštećenja koje su od uticaja na pravo priznato pravnosnažnim rešenjem, utvrđuju se u postupku pokrenutom na zahtev osiguranika, korisnika prava, odnosno po službenoj dužnosti, u skladu sa opštim aktom Fonda.”

St. 2. i 3. brišu se.

Član 11.

Posle člana 98. dodaje se član 98a koji glasi:

„Član 98a

Ako su ispunjeni uslovi za ostvarivanje prava na penziju, ali se, na osnovu činjenica i podataka utvrđenih u matičnoj evidenciji, ne može odlučiti o konačnom iznosu penzije, donosi se privremeno rešenje o akontativnom iznosu penzije, u kome mora biti izričito naglašeno iz kojih razloga nije moguće odrediti konačan iznos penzije.

Akontativan iznos penzije određuje se prema podacima kojima raspolaže Fond i usklađuje se na način predviđen za usklađivanje penzija.

Nakon utvrđivanja nedostajućih činjenica i podataka, privremeno rešenje iz stava 1. ovog člana se, po službenoj dužnosti, zamenjuje rešenjem kojim se određuje konačan iznos penzije, od dana utvrđivanja prava na penziju.

U slučaju da u roku od tri godine od dana pravnosnažnosti privremenog rešenja iz stava 1. ovog člana nisu utvrđene nedostajuće činjenice i podaci, akontativni iznos penzije postaje konačan, o čemu se donosi rešenje po službenoj dužnosti.

Ako se utvrdi da je korisniku isplaćen manji akontativni iznos penzije od konačnog iznosa, Fond će isplatu iznosa razlike izvršiti korisniku u celosti odjednom.

Ako se utvrdi da je korisniku isplaćen veći akontativni iznos penzije od konačnog iznosa, Fond donosi rešenje o obavezi povraćaja više isplaćenog iznosa. O načinu povraćaja, Fond i korisnik penzije sporazumevaju se.

Ukoliko se Fond i korisnik ne sporazumeju o načinu povraćaja iznosa razlike iz stava 6. ovog člana, Fond će vršiti obustavu do 1/3 mesečnog iznosa penzije, sve dok se na taj način iznos razlike ne izmiri.”

Član 12.

U članu 108. stav 1. posle reči: „i isplaćuju unazad” dodaju se zapeta i reči: „po dinamici utvrđenoj opštim aktom Fonda”.

U stavu 2. reči: „drugo lice” zamenjuju se rečju: „punomoćnika”.

Stav 3. menja se i glasi:

„Punomoćje iz stava 2. ovog člana mora biti overeno i važi do njegovog opoziva od strane korisnika, odnosno do dana smrti korisnika.”

Posle stava 3. dodaju se novi st. 4-6. koji glase:

„Fond je dužan da korisniku prava koji je lišen poslovne sposobnosti, odnosno stavljen pod starateljstvo drugog lica, isplaćuje iznose penzije, odnosno novčane naknade u skladu sa odlukom nadležne ustanove.

Fond je dužan da korisniku prava koji je smešten u ustanovu socijalne zaštite, na njegov zahtev, radi pokrivanja troškova smeštaja, isplaćuje iznos penzije, odnosno novčane naknade na račun koji je utvrđen u odluci nadležne ustanove.

Lice iz st. 2. i 5. i staralac lica iz stava 4. ovog člana dužni su da Fondu u roku od 15 dana prijave promenu koja je od uticaja na pravo, odnosno obim korišćenja prava.”

Dosadašnji stav 4. postaje stav 7.

Član 13.

Član 109. menja se i glasi:

„Član 109.

Fond je dužan da korisniku prava isplaćuje iznose penzije, odnosno novčane naknade u Republici Srbiji.

Isplata iz člana 1. ovog stava vrši se preko banke.

Fond zaključuje ugovor sa bankom radi regulisanja međusobnih odnosa u vezi sa načinom, uslovima isplate i povraćajem penzija, odnosno novčanih naknada.

Banka je obavezna da iznose penzije, odnosno novčane naknade koji su isplaćeni nakon smrti korisnika, vrati Fondu na njegov zahtev, odnosno ne može iz tih iznosa namiriti svoja potraživanja koja ima prema korisniku prava.

Banka odgovara za nastalu štetu ako ne postupi na način utvrđen u stavu 4. ovog člana.”

Član 14.

U članu 120. stav 1. menja se i glasi:

„Osiguranik koji nema uplaćene doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje za ceo period u kome je bio obavezno osiguran, prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ostvaruje i koristi srazmerno periodima osiguranja za koje su uplaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje.”

St. 2. i 3. brišu se.

Član 15.

Član 123. menja se i glasi:

„Član 123.

Korisniku koji blagovremeno ne dostavi uverenje o životu, ovlašćenje, potvrdu o školovanju, ili obaveštenje o promeni podataka koji se ne mogu pribaviti/proveriti po službenoj dužnosti, a koji su od uticaja na pravo, odnosno obim korišćenja tog prava obustavlja se isplata dospelih mesečnih iznosa penzija, odnosno novčanih naknada.

Dospeli mesečni iznosi penzija, novčanih naknada, koji nisu mogli biti isplaćeni zbog okolnosti iz stava 1. ovog člana, naknadno će se isplatiti najviše za 12 meseci unazad računajući od dana kada, po prestanku delovanja tih okolnosti, korisnik podnese zahtev za isplatu.”

Član 16.

U članu 126. stav 2. posle reči: „se” dodaju se reči: „preuzimaju, odnosno”.

St. 3. i 4. menjaju se i glase:

„Podaci se preuzimaju, odnosno unose u matičnu evidenciju u elektronskoj formi na osnovu službenih evidencija ministarstva nadležnog za poslove državne uprave i lokalne samouprave, Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja, Poreske uprave, Fonda, drugih državnih organa i organizacija i poslodavaca, kao i na osnovu javnih isprava i drugih dokaza zasnovanih na dokumentaciji i evidencijama koje se vode u skladu sa zakonom, dostavljenih u elektronskoj formi, putem sredstava za elektronsku obradu podataka ili na drugi način.

Akte iz st. 1. i 2. ovog člana donosi Vlada.”

Član 17.

Član 127. menja se i glasi:

„Fond automatski elektronskim putem iz službenih evidencija državnih organa i organizacija preuzima sledeće podatke:

1) jedinstveni matični broj građana, prezime i ime i istorijat promena tih podataka sa datumom promene, evidencioni broj za strane državljane, ime jednog roditelja, pol, promena pola, dan, mesec i godina rođenja, državljanstvo, dan, mesec i godina sklapanja, odnosno prestanka braka, dan, mesec i godina smrti;

2) opština, mesto i adresa prebivališta, odnosno boravišta, privremeni boravak u inostranstvu, istorijat prebivališta, odnosno boravišta sa datumom izvršenih prijavi, posedovanje biometrijskih dokumenata;

3) istorijat radno-pravnog statusa lica, odnosno delatnosti kojima se fizička i pravna lica bave, poreski identifikacioni broj, visina prihoda po svim osnovima i uplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, stanje duga na poreskim računima, o izmirenom poreskom dugu poreskog obveznika, privremeni prekid u poslovanju, sprečenost za rad i isplaćena davanja, povreda na radu i van rada, o posedu obradivog zemljišta i strukturi fondova koji su u vezi sa osnovom osiguranja, o članovima domaćinstva;

4) period nezaposlenosti, period primanja novčane, odnosno privremene naknade za vreme nezaposlenosti;

5) druge podatke koji su nesporno od uticaja na sticanje, korišćenje i prestanak prava.

Podaci se elektronski preuzimaju povezivanjem baza podataka službenih evidencija organa i organizacija iz stava 1. ovog člana, bez saglasnosti lica, a zaštita podataka se obezbeđuje u skladu sa zakonom i opštim aktom Fonda.”

Član 18.

Član 130. menja se i glasi:

„Član 130.

„U matičnu evidenciju, pored podataka iz člana 129. stav 1. tač. 1) - 4) ovog zakona, unose se i sledeći podaci o korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja:

1) o vrsti penzije, odnosno novčane naknade;

2) o pravnom osnovu za utvrđivanje penzije, odnosno novčane naknade;

3) o datumu sticanja prava na penziju, odnosno novčanu naknadu i datumu početka isplate, obustave i ponovne isplate penzije, odnosno novčane naknade, kao i o pravnom osnovu za obustavu, odnosno ponovnu isplatu penzije, odnosno novčane naknade;

4) o invalidnosti, uzroku invalidnosti i dijagnozi;

5) o stepenu i uzroku telesnog oštećenja;

6) o iznosu penzije, odnosno novčane naknade na dan ostvarivanja prava;

7) o iznosu isplaćene penzije, odnosno novčane naknade;

8) o smrti korisnika prava.

U matičnu evidenciju unose se i podaci o srodstvu korisnika porodične penzije sa umrlim osiguranikom, odnosno korisnikom penzije po osnovu koga je ostvareno pravo na porodičnu penziju.”

Član 19.

Posle člana 130. dodaje se član 130a koji glasi:

„Član 130a

Korisniku prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja Fond izdaje penzionersku karticu.

Uslovi i način izdavanja i korišćenja, kao i izgled i sadržaj penzionerske kartice, utvrđuju se opštim aktom Fonda.

Penzionersku karticu iz stava 1. ovog člana izrađuje i štampa Narodna banka Srbije – Zavod za izradu novčanica i kovanog novca. ”

Član 20.

Član 131. briše se.

Član 21.

Član 132. menja se i glasi:

„Član 132.

Fond utvrđuje u matičnoj evidenciji podatke o:

1) stažu osiguranja, zaradi, naknadi zarade, odnosno osnovici osiguranja i visini uplaćenog doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i promeni navedenih podataka;

2) visini isplaćene ugovorene naknade, mesecu i godini za koju je isplaćena, osnovu za isplatu, kategoriji osiguranika, visini uplaćenog doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i stažu osiguranja po tom osnovu, datumu isplate ugovorene naknade i uplate doprinosa, kao i promeni navedenih podataka;

3) iznosu isplaćenih novčanih naknada po osnovu invalidskog osiguranja i promeni navedenog podatka;

4) penzijskom stažu;

5) penzijskom stažu navršenom u inostranstvu;

6) smrti korisnika prava.”

Član 22.

Član 133. briše se.

Član 23.

Član 134. menja se i glasi:

„Član 134.

Za tačnost podataka u evidenciji i dokumentaciji, odnosno javnoj ispravi na osnovu kojih se podaci unose u matičnu evidenciju, odgovorni su organi u čijoj nadležnosti je vođenje evidencije, odnosno izdavanje javne isprave.

Ukoliko postoji neslaganje podataka sadržanih u evidencijama, dokumentaciji i javnim ispravama iz stava 1. ovog člana, Fond je dužan da nakon provere podataka uvidom u evidencije, dokumentaciju i javne isprave, izvrši unos tačnog podatka u matičnu evidenciju nakon usaglašavanja podataka sa nadležnim organom, odnosno organizacijom.”

Član 24.

Član 135. briše se.

Član 25.

Član 136. briše se.

Član 26.

U članu 137. stav 3. menja se i glasi:

„Fond će pokrenuti postupak za utvrđivanje svojstva osiguranika kada prijava na osiguranje nije podnesena za lice koje ima pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje.”

Posle stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Izuzetno od stava 4. ovog člana, ukoliko se svojstvo osiguranika utvrđuje na osnovu odluke nadležnog organa, odnosno organizacije, na osnovu upisa u registar nadležnog organa, saveza, udruženja ili organizacije, ili na osnovu obavljanja ugovorenih poslova iz člana 11. stav 1. tač. 9) i 10) i člana 12. stav 1. tačka 3) Zakona, kao i u drugim slučajevima u kojima postoji kontinuitet osiguranja, Fond utvrđuje svojstvo osiguranika unošenjem podataka u Jedinstvenu bazu Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja i matičnu evidenciju o osiguranicima, bez donošenja rešenja.”

Dosadašnji stav 5. postaje stav 6.

U dosadašnjem stavu 6. koji postaje stav 7. broj 5. zamenjuje se brojem 6. a u dosadašnjem stavu 7. koji postaje stav 8. broj 6. zamenjuje se brojem 7.

Član 27.

Član 139. briše se.

Član 28.

U članu 140. stav 1. menja se i glasi:

„Svojstvo osiguranika, staž osiguranja, zarade, naknade zarade, osnovice osiguranja, odnosno ugovorene naknade koje se uzimaju za utvrđivanje visine prava, utvrđuje Fond.”

Stav 5. briše se.

Član 29.

Član 141. briše se.

Član 30.

Član 144. briše se.

Član 31.

Član 145. menja se i glasi:

„Član 145.

Fond je dužan da podatke iz člana 132. Zakona unese u matičnu evidenciju prema dinamici preuzimanja tih podataka od nadležnih organa i organizacija, a najkasnije do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu.”

Član 32.

Član 146. briše se.

Član 33.

Član 147. menja se i glasi:

„Član 147.

Podaci uneti u matičnu evidenciju na način propisan ovim zakonom čuvaju se u elektronskoj formi, u skladu sa zakonom.

Na zahtev osiguranika, Fond izdaje overen ispis podataka iz stava 1. ovog člana.”

Član 34.

U članu 149. stav 2. posle reči: „iz stava 1.” dodaju se reči: „ovog člana”.

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Podaci sadržani u matičnoj evidenciji dostavljaju se drugim državnim organima i organizacijama, odnosno organima lokalne samouprave, radi izvršavanja poverenih poslova na njihovo traženje, pravnim licima preko kojih se vrši isplata korisnicima, kao i pravnim licima za čiji račun se vrši obustava isplate penzije, u skladu sa ugovorom o poslovnoj saradnji.”

U dosadašnjem stavu 3. koji postaje stav 4. reči: „na propisan način” zamenjuju se rečima: „u skladu sa zakonom i uređuje opštim aktom Fonda”.

Član 35.

U članu 151. stav 1. tačka 1) menja se i glasi:

„1) osigurava na penzijsko i invalidsko osiguranje lica koja se uključuju u ovo osiguranje; ”.

Tačka 6) menja se i glasi:

„6) vrši proveru tačnosti svih podataka iz službenih evidencija Fonda od značaja za sticanje, korišćenje i prestanak prava; ”.

Posle stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Tačnost podataka iz stava 1. tačka 6) ovog člana proverava se pribavljanjem podataka neposredno od vlasnika (imaoca) podataka, povezivanjem službenih evidencija, odnosno elektronskom razmenom podataka sa državnim organima i organizacijama koje njima raspolažu.”

Član 36.

U članu 171. posle stava 2. dodaju se st. 3. i 4. koje glase:

„Sredstva Fonda mogu se izuzetno koristiti i za isplatu novčane pomoći korisnicima penzije kada je takva pomoć potrebna velikom broju korisnika.

Isplata novčane pomoći iz stava 3. ovog člana vrši se u iznosu koji utvrdi Vlada, vodeći računa o bilansnim mogućnostima Fonda.”

Član 37.

Posle člana 207. dodaje se naziv glave XIIIa i član 207a koji glase:

„XIIIa Novčani iznos kao uvećanje uz penziju

Član 207a

U uslovima postojanja fiskalnog prostora, korisnicima starosne, prevremene starosne, invalidske i porodične penzije mogu se povećati primanja, isplatom novčanog iznosa kao uvećanja uz penziju, u zavisnosti od ekonomskih kretanja i finansijskih mogućnosti budžeta Republike Srbije, s tim što sredstva za ove namene ne mogu biti viša od 0,3% BDP na godišnjem nivou.

Uslovi, visina i dinamika isplate novčanog iznosa iz stava 1. ovog člana utvrđuju se aktom Vlade.

Sredstva za isplatu novčanog iznosa iz stava 1. ovog člana, obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije.

Novčani iznos iz stava 1. ovog člana, obračunava i isplaćuje Fond uz penziju i to se posebno iskazuje.”

Član 38.

Čl. 213. i 214. brišu se.

Član 39.

U članu 245. reči: „naknadu za nabavku specijalnih” zamenjuju se rečju: „specijalna” a reči: „pod uslovima utvrđenim propisima, koji su važili do dana početka primene ovog zakona” zamenjuju se rečima: „na način propisan aktom ministra nadležnog za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja. ”

Dodaje se stav 2. koji glasi:

„Akt iz stava 1. ovog člana doneće se najkasnije do 1. januara 2019. godine.”

Član 40.

Odredbe člana 2. ovog zakona primenjuju se i na osiguranike kojima je utvrđeno pravo na produženo osiguranje i zatečene korisnike iz čl. 15. i 255. Zakona.

Za osiguranike iz stava 1. ovog člana Fond će, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, po službenoj dužnosti doneti rešenje:

- 1) o prestanku svojstva osiguranika,
- 2) o izmeni rešenja kojim je utvrđen prestanak svojstva osiguranika, a nije izmiren dug po tom osnovu.

Član 41.

Akti iz člana 5. ovog zakona doneće se u roku od 18 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 42.

Korisniku kome je primenom člana 66. stav 2. Zakona godišnji lični koeficijent utvrđen pre stupanja na snagu ovog zakona, a koji u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona podnese zahtev Fondu za izmenu rešenja u skladu sa odredbom člana 7. ovog zakona, novi iznos penzije pripada od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 43.

Korisnicima prevremene starosne penzije koji su imali pravo na snižavanje starosne granice primenom člana 20. Zakona, za priznavanje prava na starosnu penziju, visina prevremene starosne penzije ponovo će se odrediti u skladu sa članom 8. ovog zakona, a u odnosu na potrebne i navršene godine života u momentu ostvarivanja prava.

Penzije iz stava 1. ovog člana isplaćuju se počev od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Korisnicima iz stava 1. ovog člana Fond će po službenoj dužnosti izmeniti rešenja u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 44.

Privremeno rešenje doneto do dana stupanja na snagu ovog zakona, u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona zamenjuje se rešenjem:

- 1) ukoliko se u tom roku utvrde nedostajuće činjenice i podaci;
- 2) ukoliko se u tom roku, po sprovedenom postupku, ne utvrde nedostajuće činjenice i podaci.

Rešenjem iz stava 1. tačka 1) ovog člana određuje se novi iznos penzije koji se isplaćuje najduže za tri godine unazad, od dana donošenja tog rešenja.

Rešenje iz stava 2. ovog člana Fond će doneti primenom odredaba člana 11. st. 5-7. ovog zakona.

Član 45.

Iznosi penzije, odnosno novčane naknade koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu isplaćivani preko banke, isplaćivaće se i dalje:

- 1) na kućnu adresu korisnika;
- 2) u organizacionoj jedinici pošte, odnosno banke koja je najbliža kućnoj adresi korisnika.

Fond zaključuje ugovor sa bankom, odnosno poštom radi regulisanja međusobnih odnosa u vezi sa načinom, uslovima isplate i povraćajem penzija, odnosno novčanih naknada.

Banka, odnosno pošta ima obavezu da, na zahtev Fonda, penzije, odnosno novčane naknade koje su isplaćene nakon smrti korisnika vrati Fondu, odnosno ne može iz njih namiriti svoja potraživanja koja ima prema korisniku prava.

Banka, odnosno pošta odgovara za nastalu štetu ako ne postupi na način utvrđen u stavu 3. ovog člana.

Troškove pripreme, formiranja i distribucije dokumentacije neophodne za realizaciju isplate do organizacione jedinice pošte, odnosno banke, snosi Fond, a troškove isplate na kućnu adresu snosi korisnik prava.

Član 46.

Najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, Fond će po službenoj dužnosti prestati sa obustavom 1/3 mesečnog iznosa penzije korisniku iz člana 120. Zakona.

Korisniku iz stava 1. ovog člana Fond će po službenoj dužnosti u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, doneti rešenje kojim će utvrditi ukupan staž osiguranja i nov iznos penzije, na osnovu iznosa doprinosa koji su uplaćeni obustavom 1/3 mesečnog iznosa penzije.

Korisniku iz stava 2. ovog člana novi iznos penzije pripada od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 47.

Akt iz člana 19. ovog zakona doneće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 48.

Fond po službenoj dužnosti, na osnovu službenih evidencija, dokumentacije i javnih isprava, sačinjava prijave podataka za utvrđivanje staža osiguranja, zarade, naknade zarade, odnosno osnovice osiguranja, ugovorene naknade i visine uplaćenog doprinosa za period do 31. decembra 2018. godine, ako ih poslodavac nije dostavio.

Član 49.

Fond je dužan da u roku od deset godina od dana stupanja na snagu ovog zakona sprovede postupak u cilju prikupljanja nedostajućih podataka i provere unetih podataka o periodima osiguranja, stažu osiguranja, zaradama i osnovicama osiguranja, neophodnih za efikasno ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Ukoliko osiguranik uz zahtev ne priloži nove podatke, Fond će odlučivati o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja na osnovu formirane baze podataka u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 50.

Odrebe čl. 6, 13, 16, čl. 20-25, čl. 27-33. i člana 38. ovog zakona primenjivaće se počev od 1. januara 2019. godine.

Član 51.

Obrasci propisani aktom Vlade u skladu sa članom 126. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik RS”, br. 34/03, 64/04 – US, 84/04 – dr. zakon, 85/05, 101/05 – dr. zakon, 63/06 – US, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13, 75/14 i 142/14), koji prestaju da se primenjuju 1. januara 2019. godine, primenjivaće se i dalje za period osiguranja navršen zaključno sa 31. decembrom 2018. godine.

Član 52.

Prijave podataka dostavljene do 1. januara 2019. godine, čuvaće se na način propisan odredbom člana 147. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik RS”, br. 34/03, 64/04 – US, 84/04 – dr. zakon, 85/05, 101/05 – dr. zakon, 63/06 – US, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13, 75/14 i 142/14).

Član 53.

Zakon o privremenom uređivanju načina isplate penzija („Službeni glasnik RS”, br. 116/14 i 99/16), prestaje da važi 30. septembra 2018. godine.

Osnov za isplatu penzije za mesec oktobar 2018. godine i njeno dalje usklađivanje, čini penzija isplaćena, odnosno pripadajuća za mesec oktobar 2014. godine, usklađena prema važećim propisima.

Za korisnike penzije, koji nisu bili u isplati za mesec oktobar 2014. godine, već posle tog meseca, osnov za isplatu penzije za mesec oktobar 2018. godine i njeno dalje usklađivanje, čini prva pripadajuća penzija, u skladu sa Zakonom, usklađena prema važećim propisima.

Dospеле, a neisplaćene penzije zaključno sa penzijama za septembar 2018. godine, isplatiće se u skladu sa odredbama zakona iz stava 1. ovog člana.

Član 54.

Izuzetno od člana 37. ovog zakona, novčani iznos iz tog člana u 2018. godini isplatiće se iz sredstava Fonda.

Član 55.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 70. stav 1. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da se penzijsko osiguranje uređuje zakonom i u članu 97. tačka 8. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti socijalnog osiguranja i drugih oblika socijalne sigurnosti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlozi za donošenje ovog zakona proizlaze iz potrebe daljeg uređivanja sistema penzijskog i invalidskog osiguranja, a u okviru započete reforme ovog sistema 2002. godine. Osnovni cilj reforme sistema penzijskog i invalidskog osiguranja je stvaranje uslova za dugoročnu ekonomsku održivost penzijskog sistema, koja će obezbediti pravnu sigurnost i odgovarajući socijalni položaj sadašnjih i budućih generacija penzionera. Reforma se sprovodila u više faza (2002, 2003, 2005, 2010, 2014. godine) i mere koje su sprovedene su uglavnom bile restriktivnog karaktera. Naime, sistem nije bio prilagođen promenama u demografskom kretanju stanovništva (pre svega, produženje životnog veka stanovništva) i bio je preizdašan u odnosu na ekonomske mogućnosti društva (blagi uslovi za ostvarivanje prava na invalidsku penziju, kretanje visine penzije itd.). Pored toga, nepovoljan odnos broja osiguranika i broja penzionera i stalni trend pogoršanja ovog odnosa (1:1,5 u decembru 2017. godine) doveo je do deficita u poslovanju Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje (u daljem tekstu: Fond), koji sprovodi penzijsko i invalidsko osiguranje, tako da je gotovo 40% obaveza za isplatu neto penzija dotirano iz budžeta Republike.

Iz navedenih razloga, preduzete su mere reforme prilagođavanja sistema navedenim okolnostima. Podignuta je starosna granica za odlazak u starosnu penziju za oba pola (65 godina starosti za muškarce, odnosno postepeno podizanje starosne granice za žene na 65 godina za 6 meseci godišnje), pooštreni su uslovi za ostvarivanje prava na invalidsku penziju (100% nesposobnost za rad), uvedena je prevremena starosna penzija sa trajnim umanjnjem visine penzije, pooštreni uslovi za ostvarivanje prava na porodičnu penziju, politika rasta penzija je usklađena sa ekonomskim mogućnostima budžeta, sprovedene su mere reforme penzijske administracije u cilju smanjenja administrativnih troškova, preduzete su mere efikasnije kontrole i naplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje itd. Sve ove mere su dale pozitivne rezultate koji se prvenstveno ogledaju kroz zaustavljanje rasta deficita i smanjenja dotacija za pokrivanje deficita iz budžeta Republike. Međutim, pored preduzetih mera, ključni faktor za dugoročnu stabilizaciju sistema PIO prvenstveno leži u razvoju zemlje, novim investicijama i novom zapošljavanju, čime će se popraviti odnos između broja osiguranika i broja penzionera, s obzirom da se sistem finansira na principu solidarnosti među generacijama, odnosno da sadašnji zaposleni finansiraju penzionere (PAY GO sistem). Naime, restriktivne mere unutar sistema i smanjenje troškova dovele su do pogoršavanja socijalnog položaja penzionera.

U cilju iznalaženja rešenja kojim će se postići pravednost unutar sistema i ravnopravnost između osiguranika, pre svega imajući u vidu da je u Srbiji penzijski sistem zasnovan na principu osiguranja, pratili su se efekti poslednjih izmena Zakona („Službeni glasnik RS”, broj 142/14, stupio na snagu 1. januara 2015. godine), koji se može oceniti kao posebno restriktivan. Restriktivnost tog Zakona je bila neophodna, jer je činila sastavni deo paketa mera finansijske konsolidacije koje su

dale pozitivne rezultate. Ti pozitivni ekonomski rezultati omogućili su planiranje daljih izmena i dopuna Zakona, s obzirom da su u praksi uočeni negativni efekti na položaj određene grupacije penzionera, kao i neophodnost stvaranja uslova za efikasniji rad penzijske administracije. Takođe, zbog neophodnosti nastavka primene mera radi dostizanja planiranog cilja finansijske održivosti sistema penzijskog i invalidskog osiguranja, s jedne strane i dugoročnog očuvanja već postignutih rezultata s druge, posebno su akutelnja pitanja usklađivanja penzije u tim uslovima i ispunjenost uslova za prestanak primene propisa o privremenom uređivanju načina isplate penzija.

Pored toga, u delu Zakona kojim se uređuje matična evidencija RFPIO bilo je neophodno prilagoditi Zakon reformi javne uprave koja je definisana Strategijom reforme javne uprave u Republici Srbiji („Službeni glasnik RS“ broj: 9/2014) i Akcionim planom za sprovođenje Strategije reforme javne uprave 2015-2017 – Zaključak Vlade („Službeni glasnik RS“ broj: 31/2015). U ovom slučaju, Akcioni plan za optimizaciju pružanja javnih usluga u resorima obaveznog socijalnog osiguranja, zapošljavanja i socijalne zaštite, predstavlja odeljak 3.5. Akcionog plana za sprovođenje programa Vlade do 2019. godine. Osim prilagođavanja strateškim dokumentima, kao i preporukama Svetske banke, izmene Zakona su usklađene i sa preporukama i Planom prioriternih aktivnosti za smanjenje administrativnih tereta u Republici Srbiji 2016-2018 - Stop birokratiji Vlade Republike Srbije. To praktično znači da se smanjuju administrativni postupci u matičnoj evidenciji, smanjuju obaveze poslodavaca po tom osnovu, pojednostavljuje postupak, izbegava vođenje duplih evidencija preuzimanjem podataka od institucija koje raspolažu s njima itd., i posledično se smanjuju administrativni troškovi.

Imajući u vidu izneto, u proteklom periodu, odnosno od početka primene poslednjih izmena i dopuna Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, 1. januara 2015. godine, posebno su se izdvojila sledeća pitanja: način obračuna prevremene starosne penzije kod osiguranika kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, stvaranje uslova za smanjenje broja privremenih rešenja Fonda, usklađivanje penzije u uslovima primene mera za dostizanje finansijske održivosti sistema penzijskog i invalidskog osiguranja i prestanak primene propisa o privremenom uređivanju načina isplate penzija, zaštita ekonomskog položaja penzionera sa najnižim penzijama, pitanja obustave 1/3 penzije za osiguranike koji su sami obveznici uplate doprinosa, pitanja matične evidencije u okviru reforme javne uprave i druga pitanja važna za nesmetano funkcionisanje penzijskog sistema.

S obzirom na navedeno, predložene izmene i dopune Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju odnose se na sledeće:

1. Promena načina obračuna visine prevremene starosne penzije za osiguranike kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem (tzv. „beneficirani staž“), koji odlaze u prevremenu starosnu penziju uz smanjenje visine penzije, tako da se „penali“ za ove osiguranike računaju u odnosu na sniženu starosnu granicu za svakog konkretnog osiguranika sa beneficiranim stažom. Na ovaj način se pravednije obračunava visina prevremene starosne penzije za ove osiguranike, jer se uzima u obzir za njih snižena starosna granica, a ne opšta starosna granica kao do sada.

2. U cilju zaštite suštine prava na snižavanje starosne granice najviše do 50 godina života za osiguranike koji rade, ili su radili na poslovima sa maksimalnim stepenom uvećanja staža osiguranja (12-18) i sprečavanja mogućih zloupotreba, propisuje se da je za ove osiguranike uslov za ostvarivanje navedenog prava, da imaju navršene 2/3 efektivno provedene na poslovima sa maksimalnim stepenom uvećanja staža osiguranja (12-18), u odnosu na ukupno efektivno vreme provedeno na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

3. Do dostizanja finansijske održivosti sistema penzijskog i invalidskog osiguranja, penzije će se usklađivati prema propisima kojima se uređuje budžet i

budžetski sistem. Time se obezbeđuje efikasnije planiranje potrošnje u skladu sa ekonomskim mogućnostima budžeta.

4. U cilju smanjenja broja privremenih rešenja Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, uvodi se promena u načinu obračuna poslednje godine staža osiguranja. Naime, u dosadašnjoj praksi, poslednju godinu staža osiguranja je bilo moguće obračunati tek po isteku godine, kada Republički zavod za statistiku objavi prosečnu godišnju zaradu u Republici, tako da je Fond morao da donosi privremena rešenja. Ovom promenom značajno će se poboljšati efikasnost rada Fonda i smanjiti administrativni troškovi. Pored toga, uvodi se oročavanje trajanja privremenih rešenja (tri godine) u slučaju nepostojanja svih potrebnih podataka za donošenje konačnog rešenja. Ovom izmenom se, pre svega, obezbeđuje veća pravna sigurnost korisnika penzija.

5. Prestaje ovlašćenje Fonda da vrši prinudnu naplatu na ime neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje obustavom 1/3 penzije osiguranicima koji su sami obveznici uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje. Na ovaj način uvodi se red u nadležnostima institucija, jer je za kontrolu i naplatu doprinosa za socijalno osiguranje nadležna Poreska uprava. Na taj način će korisnici penzije primati penziju prema uplaćenim doprinosima, jer se visina penzije određuje u skladu sa dužinom i visinom plaćanja doprinosa.

6. U delu matične evidencije, između ostalog, vrši se usklađivanje i sa Zakonom o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja („Službeni glasnik RS”, br. 30/10, 44/14 – dr. zakon i 116/14), kao i definisanje osnova za preuzimanje podataka od drugih organa i organizacija (što već u određenoj meri u praksi i funkcionise). Naime, na ovaj način se značajno smanjuju obaveze poslodavaca u pogledu popunjavanja i dostavljanja Republičkom fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje različitih prijava (npr. ukidanje obrasca M4, i drugih obrazaca – ukida se ukupno 16 obrazaca), a i uvažavaju se rokovi za preduzimanje mera u odnosu na penzijsku administraciju, koji su utvrđeni u strateškim dokumentima Vlade, vezanim za reformu javne uprave i smanjenja administrativnih tereta.

Pored toga, ustanovljava se penzionerska kartica za penzionere, u cilju olakšavanja korišćenja „beneficija” korisnika penzija.

7. Pozitivna ekonomska kretanja omogućila su utvrđivanje određenih mera u cilju zaštite i poboljšanja standarda korisnika prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja. Za korisnike penzije ustanovljava se mogućnost povećanja primanja isplatom novčanog iznosa kao uvećanja uz penziju, u zavisnosti od ekonomskih kretanja i finansijskih mogućnosti budžeta Republike, uz ograničenje da ova sredstva ne mogu biti veća od 0,3% BDP-a na godišnjem nivou. Vlada će utvrđivati uslove, visinu i dinamiku isplate navedenog novčanog iznosa. Pored toga, data je mogućnost da se sredstva Fonda mogu izuzetno koristiti i za isplatu novčane pomoći korisnicima penzije, u iznosu koji Vlada utvrdi.

8. Takođe, usled pozitivnih kretanja u ekonomiji zemlje i posledično, finansijskom stanju budžeta Republike, prestaje potreba za dejstvom Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija („Službeni glasnik RS”, br.116/14 i 99/16), tako da se Zakon ukida zaključno sa 30. septembrom 2018. godine. Osnov za isplatu penzije za mesec oktobar 2018. godine i njeno dalje usklađivanje, čini penzija isplaćena, odnosno pripadajuća za mesec oktobar 2014. godine, usklađena prema važećim propisima.

9. Ovim izmenama Zakona, preciznije se definišu pojedine odredbe, s ciljem prevazilaženja praktičnih problema.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Uz član 1.

Predloženom odredbom, u vezi sa stavom 2. člana 12. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik RS”, br. 34/03, 64/04 – US, 84/04 – dr. zakon, 85/05, 101/05 – dr. zakon, 63/06 – US, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13, 75/14 i 142/14 – u daljem tekstu: Zakon), precizira se da se radom smatra i predstavljanje i zastupanje privrednih društava od strane njihovih osnivača, odnosno članova na osnovu upisa u registar nadležne organizacije.

Na ovaj način se ova norma usalgašava sa odredbama Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik RS”, br. 36/11, 99/11, 83/14 – dr. zakon i 5/15).

Uz čl. 2. i 40.

Predloženom odredbom se eliminišu problemi koji nastaju neblagovremenom odjavom osiguranika koji su to svojstvo stekli uključivanjem u obavezno osiguranje u skladu sa članom 15. Zakona i izbegava se utvrđivanje dugova nastalih po tom osnovu, na ime neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje. Naime, postojeća odredba je dopunjena, tako da u ovom slučaju svojstvo osiguranika prestaje danom za koji se lice u zahtevu opredeli, ili ako doprinos ne plati u roku od šest meseci od dana dospelosti, a najranije sa poslednjim danom za koji je doprinos plaćen. Pored toga, predložena odredba se odnosi i na zatečene korisnike po navedenom osnovu i na osiguranike kojima je utvrđeno pravo na produženo osiguranje. Za ove osiguranike Fond će po službenoj dužnosti doneti rešenje o prestanku svojstva osiguranika, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, odnosno izmeniti rešenje u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, ako im je utvrđene dug po tom osnovu.

Uz član 3.

U cilju zaštite suštine prava na snižavanje starosne granice najviše do 50 godina života za osiguranike koji rade, ili su radili na poslovima sa maksimalnim stepenom uvećanja staža osiguranja (12-18) i sprečavanja mogućih zloupotreba, propisuje se da je za ove osiguranike uslov za ostvarivanje navedenog prava da imaju navršene 2/3 efektivno na poslovima sa maksimalnim stepenom uvećanja staža osiguranja (12-18), u odnosu na ukupno efektivno vreme provedeno na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Uz član 4.

Ovom odredbom se propisuje da se u staž osiguranja osiguraniku računa vreme za koje je plaćen doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje po bilo kom osnovu. Na taj način se prevazilaze problemi koji se pojavljuju u praksi u vezi sa različitim osnovima osiguranja, a svi osiguranici se dovode u isti, ravnopravan položaj.

Uz čl. 5. i 41.

Predloženim odredbama se propisuje donošenje posebnog akta o kriterijumima, načinu i postupku za utvrđivanje radnih mesta na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem u Vojsci, Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ministarstvu spoljnih poslova, Bezbednosno-informativnoj agenciji, Poreskoj policiji i Upravi za izvršenje krivičnih sankcija. Predlaže se takođe da za pripremu ovog akta ministar nadležan za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja obrazuje stručnu komisiju i da se navedeni akt donese u roku od 18 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Uz čl. 6, 11. i 44.

Dosadašnji veliki problem donošenja privremenih rešenja zbog nedostatka podataka o prosečnoj zaradi za godinu u kojoj se ostvaruje pravo na penziju, prevazilazi se određivanjem godišnjeg ličnog koeficijenta za tu godinu, tako da se ne čeka kraj kalendarske godine. Takođe, oročava se privremenost rešenja na

maksimalno tri godine, kao i za ranije doneta privremena rešenja (rok od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona).

Uz čl. 7. i 42.

Navedena norma predlaže se u cilju otklanjanja problema nedostatka podataka o zaradama, naknadama zarada i osnovicama osiguranja za osiguranike i pravednijeg načina rešavanja ovog pitanja. Predloženom odredbom se propisuje da se za ove osiguranike, umesto jedinice ili najniže osnovice, uzima njihov prosečni godišnji lični koeficijent (npr. osiguranici sa područja AP Kosova i Metohije, bivša profesionalna vojna lica i sl.). Pored toga, ovo će se odnositi i na ranije korisnike, koji s tim u vezi mogu da se obrate Fondu zahtevom za izmenu rešenja u skladu sa ovom odredbom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Uz član 8. i 43.

Ovim odredbama se predlaže promena načina obračuna takozvanih „penala” za osiguranike kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, a koji ostvaruju pravo na prevremenu starosnu penziju uz smanjenje visine penzije. Pošto se ovim osiguranicima starosna granica za starosnu penziju snižava u zavisnosti od stepena uvećanja staža osiguranja, predlog je da se „penali” za ove osiguranike računaju u odnosu na tu sniženu starosnu granicu za svakog konkretnog osiguranika sa „beneficiranim stažom”, umesto, kao do sada, u odnosu na opštu starosnu granicu od 65 godina života.

S tim u vezi, uređuje se i pitanje zatečenih korisnika ovog prava, kojima će se visina prevremene starosne penzije ponovo odrediti u skladu sa ovim članom i kojima će Fond po službenoj dužnosti izmeniti rešenja, počev od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Uz član 9.

Imajući u vidu aktuelnu ekonomsku situaciju i mere koje se preduzimaju s tim u vezi, a koje se odnose i na sistem penzijskog i invalidskog osiguranja, predlaže se da se do dostizanja finansijske održivosti sistema penzijskog i invalidskog osiguranja, penzije usklađuju na način utvrđen propisima kojima se uređuje budžet i budžetski sistem.

Uz član 10.

Predloženom odredbom se ukida obavezni kontrolni pregled korisnika invalidske penzije, s obzirom da već postoji osnov da Fond po službenoj dužnosti pokrene postupak za utvrđivanje promena u stanju invalidnosti, potrebe za pomoći i negom drugog lica i telesnog oštećenja, koje su od uticaja na ova prava, s tim što će se odredbama opšteg akta Fonda precizirati razlozi i slučajevi u kojima će Fond pokrenuti postupak u skladu sa navedenom odredbom. Iz navedenog razloga, predlaže se da se promene u stanju invalidnosti, potrebe za pomoći i negom drugog lica i telesnog oštećenja koje su od uticaja na pravo priznato pravosnažnim rešenjem, utvrđuju u postupku pokrenutom na zahtev osiguranika, korisnika prava, odnosno po službenoj dužnosti, u skladu sa ošt看 aktom Fonda.

Uz čl. 12, 13. i 45.

Predloženim odredbama se potpunije propisuje sama isplata penzije i novčane naknade i predlaže se da se dinamika isplate utvrđuje opštim aktom Fonda. Takođe, pojednostavljuje se postupak i otklanjaju problemi prisutni u praksi u situaciji kada korisnik penzije i novčane naknade ovlasti punomoćnika da u njegovo ime prima navedena davanja, kao i kada je korisnik ovih prava lišen poslovne sposobnosti, ili smešten u ustanovu socijalne zaštite. Pored toga, navedenim odredbama se preciznije uređuje postupak isplate penzije, odnosno novčane naknade, kako za

buduće tako i za zatečene korisnike, posebno u delu koji se odnosi na obavezu naknade troškova, kako bi se otklonile nedoumice u praksi.

Uz čl. 14. i 46.

Ovom odredbom se ukida ovlašćenje Fonda da vrši prinudnu naplatu za neplaćene doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje, jer je to, u skladu sa zakonom, u nadležnosti Poreske uprave.

Takođe, definiše se prestanak obustave 1/3 penzije po tom osnovu za zatečene korisnike penzije, tako što će Fond po službenoj dužnosti prestati sa obustavom 1/3 mesečnog iznosa penzije, najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Uz član 15.

Ovom odredbom se precizira da se korisniku koji blagovremeno ne dostavi uverenje o životu, ovlašćenje, potvrdu o školovanju, ili obaveštenje o promeni koja je od uticaja na pravo, odnosno obim korišćenja tog prava, obustavlja isplata dospelih mesečnih iznosa penzije, odnosno novčane naknade, s tim što će se isti naknadno isplatiti najviše za 12 meseci unazad računajući od dana kada, po prestanku delovanja tih okolnosti, korisnik podnese zahtev za isplatu.

Uz čl.16. do 34, član 38, čl. 47. do 49. i čl.51. i 52.

Predloženim odredbama u delu matične evidencije vrši se usklađivanje sa Zakonom o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja („Službeni glasnik RS”, br. 30/10, 44/14 – dr. zakon i 116/14), kao i definisanje osnova za preuzimanje podataka od drugih organa, a što u praksi već i funkcionije. Naime, na ovaj način se značajno smanjuju obaveze poslodavaca u pogledu popunjavanja i dostavljanja Fondu različitih prijava (npr. ukidanje obrasca M4, i drugih obrazaca – ukida se ukupno 16 obrazaca), a i uvažavaju se rokovi za preduzimanje mera u odnosu na penzijsku administraciju, koji su utvrđeni u strateškim dokumentima Vlade, vezanim za reformu javne uprave. U vezi sa navedenim, u skladu sa predloženom odredbom člana 51. propisani obrasci, koji prestaju da se primenjuju 1. januara 2019. godine, i dalje će se primenjivati za period osiguranja navršen zaključno sa 31. decembrom 2018. godine.

Pored iznetog, u cilju omogućavanja korišćenja određenih povoljnosti za korisnike prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, ustanovljava se penzionerska kartica. Korisnici penzionerske kartice, uslovi i način izdavanja i korišćenja, kao i izgled i sadržaj penzionerske kartice utvrdiće se opštim aktom Fonda, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Uz član 35.

Predložena odredba se odnosi na ovlašćenja Fonda i usklađena je sa odredbama predloženim u delu matične evidencije.

Uz čl. 36. do 37. i čl. 53. do 54.

U delu koji se odnosi na finansiranje, predloženom odredbom se daje mogućnost da se sredstva za penzijsko i invalidsko osiguranje mogu koristiti i za isplatu novčane pomoći korisnicima penzije u iznosu koji utvrdi Vlada, vodeći računa o bilansnim mogućnostima Fonda. Pored toga, predlaže se mogućnost da se u uslovima postojanja fiskalnog prostora, korisnicima starosne, prevremene starosne, invalidske i porodične penzije povećaju primanja, isplatom novčanog iznosa kao uvećanje uz penziju, u zavisnosti od ekonomskih kretanja i finansijskih mogućnosti budžeta Republike Srbije, s tim što sredstva za ove namene ne mogu biti viša od 0,3% BDP na godišnjem nivou. Uslovi, visina i dinamika isplate ovog novčanog iznosa utvrđuju se aktom Vlade, a sredstva za isplatu obezbediće se iz budžeta Republike Srbije. Međutim, izuzetno, navedeni novčani iznos u 2018. godini isplatiće se iz sredstava Fonda.

Takođe, s obzirom na postignute finansijske efekte, predlaže se da zaključno sa 30. septembrom 2018. godine, prestane da važi Zakon o privremenom uređivanju načina isplate penzija („Službeni glasnik RS”, br.116/14 i 99/16). S tim u vezi, osnov za isplatu penzije za mesec oktobar 2018. godine i njeno dalje usklađivanje, čini penzija isplaćena, odnosno pripadajuća za mesec oktobar 2014. godine, usklađena prema važećim propisima. Što se tiče korisnika penzije, koji nisu bili u isplati za mesec oktobar 2014. godine, već posle tog meseca, osnov za isplatu penzije za mesec oktobar 2018. godine i njeno dalje usklađivanje, čini prva pripadajuća penzija, u skladu sa zakonom, usklađena prema važećim propisima. Dospеле, a neisplaćene penzije zaključno sa penzijama za septembar 2018. godine, isplatiće se u skladu sa navedenim odredbama zakona.

Uz član 39.

Umesto naknade za nabavku specijalnih pomagala pod uslovima utvrđenim propisima koji su važili do početka primene Zakona, ovom odredbom se predlaže da osiguranik, korisnik penzije – slepo lice i slepo dete osiguranika, pravo na specijalna pomagala za čitanje i pisanje – reproduktor, Brajevu pisaću mašinu i druga elektronska odnosno digitalna pomagala ostvaruje na način propisan aktom ministra nadležnog za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja, do donošenja odgovarajućih propisa. Predlaže se takođe da navedeni akt bude donet najkasnije do 1. januara 2019. godine.

Uz član 50.

Odrebe čl. 6, 13, 16, čl. 20. do 25, čl. 27. do 29, čl. 30. do 33. i člana 38. ovog zakona, primenjivaće se počev od 1. januara 2019. godine, iz razloga što je neophodno da se navedene odredbe primenjuje jedinstveno na nivou cele kalendarske godine, a iz zbog toga što je neophodno da se nadležni organi i organizacije potpuno prilagode ovim promenama.

Uz član 55.

Ovom odredbom predlaže se da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona sredstva su obezbeđena Finansijskim planom Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje za 2018. godinu i to (u milijardama dinara): 615.580. za 2018.godinu, 638.780. za 2019. godinu i 638.780. dinara za 2020. godinu.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Ukupna društveno-ekonomska situacija posebno je aktuelizovala pitanja koja su vezana za sistem penzijskog i invalidskog osiguranja, kao što su: prestanak važenja Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija („Službeni glasnik RS”, br. 116/14 i 99/16), promena načina obračuna visine prevremene starosne penzije za osiguranike kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, privremena rešenja, ukidanje obustave 1/3 penzije, uvođenje mogućnosti isplate novčanog iznosa kao uvećanja uz penziju i dr. S obzirom na izuzetan značaj ponuđenih zakonskih rešenja, jer neposredno unapređuju materijalni položaj pojedinih kategorija korisnika penzija, zatim da bi njihova primena imala pozitivne efekte, ne samo u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, već i u oblasti ukupne privredne sfere (rasterećenje poslodavaca nepotrebnim administrativnim zahtevima), kao i imajući u vidu da bi nedonošenje ovog zakona po hitnom postupku moglo da proizvede posledice na rad organa i organizacija, predlaže se da se ovaj zakon

donese po hitnom postupku. Takođe, ovim zakonom se uvažavaju rokovi za preduzimanje mera u odnosu na penzijsku administraciju, koji su utvrđeni u strateškim dokumentima Vlade, vezanim za reformu javne uprave.

ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Planiranim izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (u nastavku: Zakon) nastavlja se proces normativnog uređivanja oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, koji je započet 2001. godine. Osnovni cilj svih promena je prilagođavanje obaveznog penzijskog i invalidskog osiguranja, kao najvažnijeg dela penzijskog sistema, demografskim promenama (pre svega, procesu starenja stanovništva), ekonomskim okolnostima, ali i sa strateškim opredeljenjem države za uspostavljanje moderne i efikasne administracije.

1. Na koga će i kako će najverovatnije uticati rešenja u Zakonu

Izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, predlaže se pravedniji obračun visine prevremene starosne penzije za osiguranike kojima se uvećava staž osiguranja, tzv. „beneficirani staž”, a koji, u skladu sa odredbama zakona, imaju pravo na snižavanje opšte starosne granice prilikom odlaska u penziju. Naime, procenat umanjenja prevremene starosne penzije za ove osiguranike utvrđivaće se u odnosu na njihovu sniženu starosnu granicu, a ne u odnosu na opštu starosnu granicu, kako je to sada predviđeno Zakonom.

Pored toga, izmenama određenih odredbi Zakona značajno se smanjuju obaveze poslodavaca u pogledu popunjavanja i dostavljanja Republičkom fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje različitih prijava (npr. ukidanje obrasca M4, i drugih obrazaca – ukida se ukupno 16 obrazaca), Naime, predloženim izmenama vrši se usklađivanje i sa Zakonom o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja („Službeni glasnik RS”, br. 30/210, 44/214 – dr. zakon i 116/2014), kao i definisanje osnova za preuzimanje podataka od drugih organa i organizacija (što već u određenoj meri u praksi već funkcioniše). Između ostalog, time se uvažavaju rokovi za preduzimanje mera reforme penzijske administracije, koji su utvrđeni u strateškim dokumentima Vlade, vezanim za reformu javne uprave i smanjenja administrativnih tereta.

Obezbeđuje se veća pravna sigurnost korisnika penzija. Naime, u cilju smanjenja broja privremenih rešenja Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, predlaže se izmena u načinu obračuna poslednje godine staža osiguranja. Prema dosadašnjoj praksi, poslednju godinu staža osiguranja je bilo moguće obračunati tek po isteku godine, kada Republički zavod za statistiku objavi prosečnu godišnju zaradu u Republici, tako da je Fond morao da donosi privremena rešenja za sve zahteve podnete tokom godine. Ovom promenom značajno će se poboljšati efikasnost rada Fonda i smanjiti administrativni troškovi. Pored toga, uvodi se oročavanje trajanja privremenih rešenja (tri godine) u slučaju nepostojanja svih potrebnih podataka za donošenje konačnog rešenja.

Korisnici penzije kojima je bila vršena obustava do 1/3 visine penzije, iz razloga što nisu uplatili sve dospеле iznose doprinosa, a sami su bili obveznici uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, prema predloženim izmenama, ubuduće će primati penziju prema uplaćenim doprinosima. Naime predlaže se prestanak ovlašćenja Fonda da vrši prinudnu naplatu na ime neuplaćenih doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje obustavom 1/3 penzije toj kategoriji korisnika. Na ovaj način vrši se razgraničenje nadležnosti različitih institucija, jer je za kontrolu i naplatu doprinosa za socijalno osiguranje nadležna Poreska uprava.

Socijalni položaj korisnika penzija biće unapređen predloženom mogućnošću isplate uvećanja uz penziju. Time se daje zakonska mogućnost uvećanja ukupnih primanja penzionera u skladu sa pozitivnim ekonomskim kretanjima i finansijskim mogućnostima budžeta Republike, odnosno Fonda. Pored toga, takođe je data

mogućnost da se sredstva Fonda mogu izuzetno koristiti i za isplatu novčane pomoći korisnicima penzije i novčane naknade, u iznosu koji Vlada utvrdi.

Takođe, predloženim ukidanjem važenja Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija („Službeni glasnik RS”, br.116/14 i 99/16), korisnici penzija na koje su se primenjivale odredbe ovog Zakona, nadalje će primati penzije bez umanjenja.

2. Kakve troškove će primena Zakona stvoriti građanima i privredi

Predloženo ukidanje Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija („Službeni glasnik RS”, br.116/14 i 99/16) i vraćanje penzija u isplati na nivo bez umanjenja, neposredno utiče na rast sredstava za isplatu penzija i pripadajućih doprinosa za zdravstveno osiguranje penzionera za 30,6 milijardi dinara na godišnjem nivou, u 2019. i narednim godinama.

Za sprovođenje ovog zakona sredstva su obezbeđena Finansijskim planom Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje za 2018. godinu i to (u milijardama dinara): 615.580. za 2018.godinu, 638.780. za 2019. godinu i 638.780. dinara za 2020. godinu.

Visina potrebnih sredstava za isplatu uvećanja uz penziju i isplatu novčane pomoći zavisiće od kriterijuma koje bude definisala Vlada, u skladu sa ekonomskim kretanjima i raspoloživim finansijskim sredstvima.

Predloženom izmenom načina obračuna visine prevremene starosne penzije za osiguranike kojima se uvećava staž osiguranja, tzv. „beneficirani staž” očekuju se uvećani rashodi za penzije ali u iznosu nižem od 100 miliona dinara na godišnjem nivou.

Izmeze Zakona koje se odnose na matičnu evidenciju RFPIO i ukidanje M4 obrasca, neposredno će pozitivno uticati na smanjenje administrativnih troškova i poslodavaca i penzijske administracije.

3. Da li su pozitivne posledice donošenja Zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvarati

Ukidanjem Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija, visina penzija u isplati se vraća na nivo bez umanjenja, što je rezultat pozitivnih ekonomskih kretanja. Time se omogućuje da penzioneri koji su podneli najveći teret procesa fiskalne konsolidacije osete korist od unapređenja stanja u ekonomiji države.

Zakonsko regulisanje uvećanja uz penziju i isplate jednokratne pomoći daje osnov za dalje unapređenje socijalnog položaja ugroženijih kategorija penzionera. Očuvanje adekvatnog nivoa penzija je jedan od osnovnih ciljeva penzijskog sistema.

Ostalim predloženim izmenama se unapređuje pravednost i predvidljivost sistema, kao i efikasnost rada RFPIO.

4. Da li se Zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija

Izmeze koje se odnose na poboljšanje efikasnosti rada penzijske administracije i neposrednu razmenu podataka između institucija socijalnog osiguranja (RFPIO, RFZZ, NSZ), Poreske uprave itd. neposredno utiču i na privredu, jer olakšavaju administrativne poslove poslodavaca, a time se smanjuju i njihovi troškovi rada. Ovim se unapređuje ekonomsko okruženje čime se olakšava otvaranje novih i efikasne poslovanje postojećih privrednih subjekata.

5. Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o Zakonu

Ovaj zakon je u postupku pripreme dostavljen nadležnim ministarstvima i drugim nadležnim organima.

6. Koje će se mere tokom primene Zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem zakona namerava

Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja nadležno je za sprovođenje Zakona, za njegovu ujednačenu primenu na teritoriji Republike, kao i za davanje mišljenja o njegovoj primeni.

Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, kao nadležan za sprovođenje penzijskog i invalidskog osiguranja, će prilagoditi svoje aktivnosti izmenjenim zakonskim odredbama.

PREGLED ODREDBA
ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU
KOJE SE MENJAJU I DOPUNJUJU

Član 12.

Osiguranici samostalnih delatnosti jesu:

- 1) lica koja, u skladu sa zakonom, samostalno obavljaju privrednu ili drugu delatnost, ako nisu obavezno osigurana po osnovu zaposlenja;
- 2) lica koja su osnivači, odnosno članovi privrednih društava u skladu sa zakonom, koji u njima rade, bez obzira da li su u radnom odnosu u privrednom društvu čiji su osnivač odnosno član;
- 3) lica koja obavljaju poslove po osnovu ugovora o delu odnosno poslove po osnovu autorskog ugovora, kao i poslove po osnovu drugih ugovora, kod kojih za izvršen posao ostvaruju naknadu (u daljem tekstu: ugovorena naknada), a nisu osigurani po drugom osnovu;
- 4) sveštenici i verski službenici ako nisu obavezno osigurani po osnovu zaposlenja;
- 5) lica koja su prestala da obavljaju samostalnu delatnost, dok ostvaruju novčanu naknadu prema propisima o radu i zapošljavanju.

Radom u smislu stava 1. tačka 2) ovog člana smatra se i predstavljanje i zastupanje privrednih društava od strane njihovih osnivača, odnosno članova na osnovu upisa u registar nadležne organizacije, ~~kao i obavljanje poslovedstvenih ovlašćenja i poslova upravljanja u skladu sa zakonom kojim se uređuje položaj privrednih društava.~~

Član 15.

Lica koja nisu obavezno osigurana u smislu ovog zakona, odnosno nisu korisnici prava na penziju, mogu se uključiti u obavezno osiguranje i obezbediti prava iz ovog osiguranja pod uslovima, u obimu i na način predviđen ovim zakonom.

Svojstvo osiguranika iz stava 1. ovog člana stiče se danom podnošenja zahteva, a izuzetno, na zahtev lica, najranije 30 dana pre podnošenja zahteva.

Svojstvo osiguranika iz stava 1. ovog člana prestaje danom za koji se lice u zahtevu opredeli **ILI AKO DOPRINOS NE PLATI U ROKU OD ŠEST MESECI OD DANA DOSPELOSTI.**

SVOJSTVO OSIGURANIKA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA PRESTAJE NAJRANIJE SA POSLEDNjIM DANOM ZA KOJI JE DOPRINOS PLAĆEN.

Podnošenje zahteva za sticanje prava na starosnu, prevremenu starosnu penziju odnosno invalidsku penziju smatra se zahtevom za prestanak svojstva osiguranika iz stava 1. ovog člana, ukoliko su ispunjeni uslovi za sticanje ovih prava.

Svojstvo osiguranika iz stava 1. ovog člana može se steći pod uslovom da nije nastupio neki od slučajeva po osnovu kojih se ostvaruje pravo u skladu sa ovim zakonom, a ukoliko je nastupio neki od tih slučajeva, svojstvo osiguranika može se steći samo za slučaj koji nije nastupio.

Član 20.

Osiguraniku koji je na radnim mestima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem navršio najmanje 2/3 od ukupno navršenog staža osiguranja,

starosna granica za sticanje prava na starosnu penziju, utvrđena u članu 19. tačka 1) ovog zakona, snižava se zavisno od stepena uvećanja staža za po jednu godinu, i to:

- 1) za svakih pet godina provedenih na radnom mestu, odnosno poslu na kome se efektivno provedenih 12 meseci računa u staž osiguranja kao 14 meseci;
- 2) za svake četiri godine provedene na radnom mestu, odnosno poslu na kome se efektivno provedenih 12 meseci računa u staž osiguranja kao 15 meseci;
- 3) za svake tri godine provedene na radnom mestu, odnosno poslu na kome se efektivno provedenih 12 meseci računa u staž osiguranja kao 16 meseci;
- 4) za svaku jednu godinu i šest meseci provedenih na radnom mestu, odnosno poslu na kome se efektivno provedenih 12 meseci računa u staž osiguranja kao 18 meseci.

Starosna granica iz stava 1. ovog člana može se snižavati najviše do 55 godina života.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, starosna granica za osiguranike koji rade IMAJU 2/3 EFEKTIVNO PROVEDENIH na poslovima iz stava 1. tačka 4) ovog člana U ODNOSU NA UKUPNO VREME EFEKTIVNO PROVEDENO NA RADNIM MESTIMA NA KOJIMA SE STAŽ OSIGURANJA RAČUNA SA UVEĆANIM TRAJANJEM može se snižavati najviše do 50 godina života.

Član 46.

~~U staž osiguranja, u smislu člana 44. ovog zakona, računa se vreme koje je osiguranik proveo na radu po osnovu koga je bio obavežno osiguran i za koje je uplaćen doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje.~~

U STAŽ OSIGURANJA, U SMISLU ČLANA 44. OVOG ZAKONA, OSIGURANIKU SE RAČUNA VREME ZA KOJE JE PLAĆEN DOPRINOS ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE PO BILO KOM OSNOVU ZA KOJI POSTOJI OBAVEZA PLAĆANJA DOPRINOSA U SKLADU SA ZAKONOM.

Član 56.

Radna mesta, odnosno poslove lica iz člana 55. stav 2. ovog zakona, kao i stepen uvećanja staža osiguranja utvrđuje nadležni ministar u skladu sa zakonom, odnosno direktor Bezbednosno-informativne agencije, sporazumno sa ministrom nadležnim za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja.

RADNA MESTA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA UTVRĐUJU SE NA OSNOVU AKTA O KRITERIJUMIMA, NAČINU I POSTUPKU ZA NJIHOVO UTVRĐIVANJE, KOJI DONOSE NADLEŽNI MINISTAR U SKLADU SA ZAKONOM, ODNOSNO DIREKTOR BEZBEDNOSNO-INFORMATIVNE AGENCIJE, SPORAZUMNO SA MINISTROM NADLEŽNIM ZA POSLOVE PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA.

ZA PRIPREMU AKTA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA OBRAZUJE STRUČNU KOMISIJU.

Na akte iz stava 1. i 2. ovog člana saglasnost daje Vlada Republike Srbije.

ČLAN 63A

IZUZETNO OD ČLANA 63. ST. 1. I 3. OVOG ZAKONA, GODIŠNJI LIČNI KOEFICIJENT ZA KALENDARSKU GODINU U KOJOJ SE OSTVARUJE PRAVO PREDSTAVLJA ODNOS UKUPNE ZARADE, OSNOVICE OSIGURANJA I VISINE UGOVORENE NAKNADE OSIGURANIKA, OSTVARENE ZA TU KALENDARSKU GODINU I OBRAČUNSKOG IZNOSA PROSEČNE GODIŠNJE ZARADE ZA ISTU KALENDARSKU GODINU.

OBRAČUNSKI IZNOS PROSEČNE GODIŠNJE ZARADE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA IZRAČUNAVA SE TAKO ŠTO SE PROSEČNA MESEČNA ZARADA U REPUBLICI ZA PERIOD OD POČETKA KALENDARSKJE GODINE ZAKLJUČNO SA MESECOM KOJI DVA MESECA PRETHODI MESECU U KOJEM OSIGURANIK OSTVARUJE PRAVO, POMNOŽI BROJEM 12.

IZUZETNO OD STAVA 2. OVOG ČLANA, OBRAČUNSKI IZNOS PROSEČNE GODIŠNJE ZARADE ZA OSIGURANIKE KOJI OSTVARUJU PRAVO U JANUARU I FEBRUARU IZRAČUNAVA SE TAKO ŠTO SE PROSEČNA MESEČNA ZARADA U REPUBLICI ZA JANUAR TE GODINE POMNOŽI BROJEM 12.

PODATAK O PROSEČNOJ MESEČNOJ ZARADI U REPUBLICI ZA PERIOD OD POČETKA KALENDARSKJE GODINE DO KRAJA SVAKOG MESECA U KALENDARSKOJ GODINI, OBJAVLJUJE ORGAN NADLEŽAN ZA POSLOVE STATISTIKE.

PODATAK O OBRAČUNSKOM IZNOSU PROSEČNE GODIŠNJE ZARADE UTVRĐUJE I OBJAVLJUJE FOND.

Član 66.

Osiguraniku kome se ne mogu utvrditi godišnji lični koeficijenti ni za jednu kalendarsku godinu, u smislu člana 63. stav 1. ovog zakona, godišnji lični koeficijent iznosi jedan.

~~Osiguraniku za koga u matičnoj evidenciji nisu utvrđeni podaci o zaradi, naknadi zarade, odnosno osnovici osiguranja za pojedine kalendarske godine za izračunavanje godišnjeg ličnog koeficijenta, uzima se:~~

~~1) za period od 1. januara 1970. godine do 31. decembra 1992. godine – prosečna godišnja neto zarada zaposlenih u Republici Srbiji;~~

~~2) za period od 1. januara 1994. godine do 31. decembra 1998. godine – iznos garantovane zarade;~~

~~3) za period od 1. januara 1999. godine do 31. avgusta 2004. godine – iznos najniže osnovice osiguranja za I i II stepen stručnosti;~~

~~4) za period od 1. septembra 2004. godine – iznos najniže mesečne osnovice doprinosa.~~

OSIGURANIKU ZA KOGA U MATIČNOJ EVIDENCIJI NISU UTVRĐENI PODACI O ZARADI, NAKNADI ZARADE, ODNOSNO OSNOVICI OSIGURANJA ZA POJEDINE KALENDARSKJE GODINE ZA IZRAČUNAVANJE GODIŠNJEG LIČNOG KOEFICIJENTA, ZA TE KALENDARSKJE GODINE UZIMA SE VREDNOST LIČNOG KOEFICIJENTA UTVRĐENA NA NAČIN PROPISAN ČLANOM 67. OVOG ZAKONA.

Osiguraniku iz stava 2. ovog člana, koji nema utvrđen staž osiguranja za celu kalendarsku godinu, godišnji lični koeficijent utvrđuje se srazmerno stažu osiguranja navršenom u toj kalendarskoj godini.

ČLAN 70G

IZUZETNO OD ČL. 70A I 70B ZAKONA, OSIGURANICIMA KOJIMA SE STAŽ OSIGURANJA RAČUNA SA UVEĆANIM TRAJANJEM I KOJI IMAJU PRAVO NA SNIŽAVANJE STAROSNE GRANICE PRIMENOM ČLANA 20. OVOG ZAKONA ZA PRIZNAVANJE PRAVA NA STAROSNU PENZIJU, VISINA PREVREMENE STAROSNE PENZIJE ODREĐUJE SE TAKO ŠTO SE UMANJENJE VRŠI ZA SVAKI MESEC RANIJEG ODLASKA U PENZIJU U ODNOSU NA STAROSNU GRANICU UTVRĐENU SNIŽAVANJEM.

Član 80b

~~Izuzetno od člana 80. ovog zakona, za vreme primene Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija ("Službeni glasnik RS", broj 116/14) penzije se mogu povećavati samo u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem i zakonom kojim se uređuje budžet.~~

IZUZETNO OD ČLANA 80. OVOG ZAKONA, DO DOSTIZANJA FINANSIJSKE ODRŽIVOSTI SISTEMA PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA, PENZIJE ĆE SE USKLAĐIVATI NA NAČIN UTVRĐEN PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE BUDŽET I BUDŽETSKI SISTEM.

Član 96.

~~Promene u stanju invalidnosti koje su od uticaja na pravo na invalidsku penziju priznatu pravosnažnim rešenjem, utvrđuju se u postupku pokrenutom na zahtev osiguranika, odnosno po službenoj dužnosti.~~

PROMENE U STANJU INVALIDNOSTI, POTREBE ZA POMOĆI I NEGOM DRUGOG LICA I TELESNOG OŠTEĆENJA KOJE SU OD UTICAJA NA PRAVO PRIZNATO PRAVOSNAŽNIM REŠENJEM, UTVRĐUJU SE U POSTUPKU POKRENUTOM NA ZAHTEV OSIGURANIKA, KORISNIKA PRAVA, ODNOSNO PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI, U SKLADU SA OPŠTIM AKTOM FONDA.

~~Fond određuje obavezan kontrolni pregled korisnika prava, najkasnije u roku od tri godine od dana utvrđivanja invalidnosti, osim u slučajevima predviđenim opštim aktom fonda.~~

~~Na akt iz stava 2. ovog člana saglasnost sporazumno daju ministar nadležan za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja i ministar nadležan za poslove zdravlja.~~

ČLAN 98A

AKO SU ISPUNJENI USLOVI ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA PENZIJU, ALI SE, NA OSNOVU ČINJENICA I PODATAKA UTVRĐENIH U MATIČNOJ EVIDENCIJI, NE MOŽE ODLUČITI O KONAČNOM IZNOSU PENZIJE, DONOSI SE PRIVREMENO REŠENJE O AKONTATIVNOM IZNOSU PENZIJE, U KOME MORA BITI IZRIČITO NAGLAŠENO IZ KOJIH RAZLOGA NIJE MOGUĆE ODREDITI KONAČAN IZNOS PENZIJE.

AKONTATIVAN IZNOS PENZIJE ODREĐUJE SE PREMA PODACIMA KOJIMA RASPOLAŽE FOND I USKLAĐUJE SE NA NAČIN PREDVIĐEN ZA USKLAĐIVANJE PENZIJA.

NAKON UTVRĐIVANJA NEDOSTAJUĆIH ČINJENICA I PODATAKA, PRIVREMENO REŠENJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA SE, PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI, ZAMENJUJE REŠENJEM KOJIM SE ODREĐUJE KONAČAN IZNOS PENZIJE, OD DANA UTVRĐIVANJA PRAVA NA PENZIJU.

U SLUČAJU DA U ROKU OD TRI GODINE OD DANA PRAVOSNAŽNOSTI PRIVREMENOG REŠENJA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA NISU UTVRĐENE NEDOSTAJUĆE ČINJENICE I PODACI, AKONTATIVNI IZNOS PENZIJE POSTAJE KONAČAN, O ČEMU SE DONOSI REŠENJE PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI.

AKO SE UTVRDI DA JE KORISNIKU ISPLAĆEN MANJI AKONTATIVNI IZNOS PENZIJE OD KONAČNOG IZNOSA, FOND ĆE ISPLATU IZNOSA RAZLIKE IZVRŠITI KORISNIKU U CELOSTI ODJEDNOM.

AKO SE UTVRDI DA JE KORISNIKU ISPLAĆEN VEĆI AKONTATIVNI IZNOS PENZIJE OD KONAČNOG IZNOSA, FOND DONOSI REŠENJE O OBAVEZI POVRAĆAJA VIŠE ISPLAĆENOG IZNOSA. O NAČINU POVRAĆAJA, FOND I KORISNIK PENZIJE SPORAZUMEVAJU SE.

UKOLIKO SE FOND I KORISNIK NE SPORAZUMEJU O NAČINU POVRAĆAJA IZNOSA RAZLIKE IZ STAVA 6. OVOG ČLANA, FOND ĆE VRŠITI OBUSTAVU DO 1/3 MESEČNOG IZNOSA PENZIJE, SVE DOK SE NA TAJ NAČIN IZNOS RAZLIKE NE IZMIRI.

Član 108.

Penzije i novčane naknade utvrđuju se u mesečnom iznosu i isplaćuju unazad, PO DINAMICI UTVRĐENOJ OPŠTIM AKTOM FONDA.

Korisnik penzije i novčane naknade može da ovlasti ~~drugo lice~~ PUNOMOĆNIKA da u njegovo ime prima penziju ili novčanu naknadu.

~~Ovlašćenje iz stava 2. ovog člana važi najduže 12 meseci od dana njegovog izdavanja i može se produžiti.~~

PUNOMOĆJE IZ STAVA 2. OVOG ČLANA MORA BITI OVERENO I VAŽI DO NJEGOVOG OPOZIVA OD STRANE KORISNIKA, ODNOSNO DO DANA SMRTI KORISNIKA.

FOND JE DUŽAN DA KORISNIKU PRAVA KOJI JE LIŠEN POSLOVNE SPOSOBNOSTI, ODNOSNO STAVLJEN POD STARATELJSTVO DRUGOG LICA, ISPLAĆUJE IZNOSE PENZIJE, ODNOSNO NOVČANE NAKNADE U SKLADU SA ODLUKOM NADLEŽNE USTANOVE.

FOND JE DUŽAN DA KORISNIKU PRAVA KOJI JE SMEŠTEN U USTANOVU SOCIJALNE ZAŠTITE, NA NJEGOV ZAHTEV, RADI POKRIVANJA TROŠKOVA SMEŠTAJA, ISPLAĆUJE IZNOS PENZIJE, ODNOSNO NOVČANE NAKNADE NA RAČUN KOJI JE UTVRĐEN U ODLUCI NADLEŽNE USTANOVE.

LICE IZ ST. 2. I 5. I STARALAC LICA IZ STAVA 4. OVOG ČLANA DUŽNI SU DA FONDU U ROKU OD 15 DANA PRIJAVE PROMENU KOJA JE OD UTICAJA NA PRAVO, ODNOSNO OBIM KORIŠĆENJA PRAVA.

Korisnik penzije i novčane naknade dužan je da, na zahtev Fonda, dostavi uverenje o životu.

Član 109.

~~Fond je dužan da korisniku prava isplaćuje iznose koji mu pripadaju u mestu njegovog prebivališta u Republici Srbiji.~~

FOND JE DUŽAN DA KORISNIKU PRAVA ISPLAĆUJE IZNOSE PENZIJE, ODNOSNO NOVČANE NAKNADE U REPUBLICI SRBIJI.

ISPLATA IZ ČLANA 1. OVOG STAVA VRŠI SE PREKO BANKE.

FOND ZAKLJUČUJE UGOVOR SA BANKOM RADI REGULISANJA MEĐUSOBNIH ODNOSA U VEZI SA NAČINOM, USLOVIMA ISPLATE I POVRAĆAJEM PENZIJA, ODNOSNO NOVČANIH NAKNADA.

BANKA JE OBAVEZNA DA IZNOSE PENZIJE, ODNOSNO NOVČANE NAKNADE KOJI SU ISPLAĆENI NAKON SMRTI KORISNIKA, VRATI FONDU NA NJEGOV ZAHTEV, ODNOSNO NE MOŽE IZ TIH IZNOSA NAMIRITI SVOJA POTRAŽIVANJA KOJA IMA PREMA KORISNIKU PRAVA.

BANKA ODGOVARA ZA NASTALU ŠTETU AKO NE POSTUPI NA NAČIN UTVRĐEN U STAVU 4. OVOG ČLANA.

Član 120.

~~Osiguranik koji sam plaća doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, ako nisu uplaćeni svi dospel i iznosi doprinosa, prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ostvaruje i koristi srazmerno periodima osiguranja za koje su uplaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje.~~

OSIGURANIK KOJI NEMA UPLAĆENE DOPRINOSE ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE ZA CEO PERIOD U KOME JE BIO OBAVEZNO OSIGURAN, PRAVA IZ PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA OSTVARUJE I KORISTI SRAZMERNO PERIODIMA OSIGURANJA ZA KOJE SU UPLAĆENI DOPRINOSI ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE.

~~Fond će izvršiti obustavu 1/3 mesečnog iznosa penzije utvrđene u stavu 1. ovog člana, sve dok se na taj ili drugi način ne namire neuplaćeni dospeli iznosi doprinosa,~~

~~Po namirenju neuplaćenih dospelih iznosa doprinosa, osiguranik iz stava 1. ovog člana ostvaruje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja na osnovu ukupnog staža počev od dana sticanja prava iz stava 1. ovog člana.~~

Član 123.

~~Dospeli mesečni iznosi penzije, novčanih naknada, koji nisu mogli biti isplaćeni zbog okolnosti koje je prouzrokovao korisnik, naknadno će se isplatiti najviše za 12 meseci unazad računajući od dana kada, po prestanku delovanja tih okolnosti, korisnik podnese zahtev za isplatu.~~

KORISNIKU KOJI BLAGOVREMENO NE DOSTAVI UVERENJE O ŽIVOTU, OVLAŠĆENJE, POTVRDU O ŠKOLOVANJU, ILI OBAVEŠTENJE O PROMENI PODATAKA KOJI SE NE MOGU PRIBAVITI/PROVERITI PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI, A KOJI SU OD UTICAJA NA PRAVO, ODNOSNO OBIM KORIŠĆENJA TOG PRAVA OBUSTAVLJA SE ISPLATA DOSPELIH MESEČNIH IZNOSA PENZIJA, ODNOSNO NOVČANIH NAKNADA.

DOSPELI MESEČNI IZNOSI PENZIJA, NOVČANIH NAKNADA, KOJI NISU MOGLI BITI ISPLAĆENI ZBOG OKOLNOSTI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, NAKNADNO ĆE SE ISPLATITI NAJVIŠE ZA 12 MESECI UNAZAD RAČUNAJUĆI OD DANA KADA, PO PRESTANKU DELOVANJA TIH OKOLNOSTI, KORISNIK PODNESE ZAHTEV ZA ISPLATU.

Član 126.

Matična evidencija se vodi po propisanim jedinstvenim metodološkim principima.

Podaci se PREUZIMAJU, ODNOSNO unose u matičnu evidenciju prema propisanom jedinstvenom kodeksu šifara.

~~Podaci se unose u matičnu evidenciju na osnovu prijave podnesenih na propisanim obrascima koje se mogu dostavljati i putem sredstava za elektronsku obradu podataka, odnosno u elektronskoj formi, u skladu sa zakonom.~~

PODACI SE PREUZIMAJU, ODNOSNO UNOSE U MATIČNU EVIDENCIJU U ELEKTRONSKOJ FORMI NA OSNOVU SLUŽBENIH EVIDENCIJA MINISTARSTVA NADLEŽNOG ZA POSLOVE DRŽAVNE UPRAVE I LOKALNE SAMOUPRAVE, CENTRALNOG REGISTRA OBAVEZNOG SOCIJALNOG OSIGURANJA, PORESKE UPRAVE, FONDA, DRUGIH DRŽAVNIH ORGANA I ORGANIZACIJA I POSLODAVACA, KAO I NA OSNOVU JAVNIH ISPRAVA I DRUGIH DOKAZA ZASNOVANIH NA DOKUMENTACIJI I EVIDENCIJAMA KOJE SE VODE U SKLADU SA ZAKONOM, DOSTAVLJENIH U ELEKTRONSKOJ FORMI, PUTEM SREDSTAVA ZA ELEKTRONSKU OBRADU PODATAKA ILI NA DRUGI NAČIN.

~~Akte odnosno obrasce iz st. 1. do 3. ovog člana propisuje Vlada Republike Srbije.~~

AKTE IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA DONOSI VLADA.

Član 127.

~~Matična evidencija ustrojava se unošenjem podataka o osiguraniku na osnovu prijave na osiguranje.~~

FOND AUTOMATSKI ELEKTRONSKIM PUTEM IZ SLUŽBENIH EVIDENCIJA DRŽAVNIH ORGANA I ORGANIZACIJA PREUZIMA SLEDEĆE PODATKE:

1) JEDINSTVENI MATIČNI BROJ GRAĐANA, PREZIME I IME I ISTORIJAT PROMENA TIH PODATAKA SA DATUMOM PROMENE, EVIDENCIONI BROJ ZA STRANE DRŽAVLJANE, IME JEDNOG RODITELJA, POL, PROMENA POLA, DAN, MESEC I GODINA ROĐENJA, DRŽAVLJANSTVO, DAN, MESEC I GODINA SKLAPANJA, ODNOSNO PRESTANKA BRAKA, DAN, MESEC I GODINA SMRTI;

2) OPŠTINA, MESTO I ADRESA PREBIVALIŠTA, ODNOSNO BORAVIŠTA, PRIVREMENI BORAVAK U INOSTRANSTVU, ISTORIJAT PREBIVALIŠTA, ODNOSNO BORAVIŠTA SA DATUMOM IZVRŠENIH PRIJAVA, POSEDOVANJE BIOMETRIJSKIH DOKUMENATA;

3) ISTORIJAT RADNO-PRAVNOG STATUSA LICA, ODNOSNO DELATNOSTI KOJIMA SE FIZIČKA I PRAVNA LICA BAVE, PORESKI IDENTIFIKACIONI BROJ, VISINA PRIHODA PO SVIM OSNOVIMA I UPLAĆENIH DOPRINOSA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE, STANJE DUGA NA PORESKIM RAČUNIMA, O IZMIRENOM PORESKOM DUGU PORESKOG OBVEZNIKA, PRIVREMENI PREKID U POSLOVANJU, SPREČENOST ZA RAD I ISPLAĆENA DAVANJA, POVREDA NA RADU I VAN RADA, O POSEDU OBRADIVOG ZEMLJIŠTA I STRUKTURI FONDOVA KOJI SU U VEZI SA OSNOVOM OSIGURANJA, O ČLANOVIMA DOMAĆINSTVA;

4) PERIOD NEZAPOSLENOSTI, PERIOD PRIMANJA NOVČANE, ODNOSNO PRIVREMENE NAKNADE ZA VREME NEZAPOSLENOSTI;

5) DRUGE PODATKE KOJI SU NESPORNO OD UTICAJA NA STICANJE, KORIŠĆENJE I PRESTANAK PRAVA.

PODACI SE ELEKTRONSKI PREUZIMAJU POVEZIVANJEM BAZA PODATAKA SLUŽBENIH EVIDENCIJA ORGANA I ORGANIZACIJA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, BEZ SAGLASNOSTI LICA, A ZAŠTITA PODATAKA SE OBEZBEĐUJE U SKLADU SA ZAKONOM I OPŠTIM AKTOM FONDA.

Član 130.

~~U matičnu evidenciju, pored podataka iz člana 129. stav 1. tač. 1) do 4) ovog zakona, unose se i sledeći podaci o korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja:~~

~~1) o vrsti penzije;~~

~~2) o pravnom osnovu za utvrđivanje penzije;~~

~~3) o datumu sticanja prava na penziju i datumu početka isplate, obustave i ponovne isplate penzije, kao i o pravnom osnovu za obustavu, odnosno ponovnu isplatu penzije;~~

~~4) o invalidnosti, uzroku invalidnosti i dijagnozi;~~

~~5) o iznosu penzije na dan ostvarivanja prava.~~

~~U matičnu evidenciju unose se i podaci o srodstvu korisnika porodične penzije sa umrlim osiguranikom, odnosno korisnikom penzije po osnovu koga je ostvareno pravo na porodičnu penziju.~~

U MATIČNU EVIDENCIJU, PORED PODATAKA IZ ČLANA 129. STAV 1. TAČ. 1) DO 4) OVOG ZAKONA, UNOSE SE I SLEDEĆI PODACI O KORISNICIMA PRAVA IZ PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA:

- 1) O VRSTI PENZIJE, ODNOSNO NOVČANE NAKNADE;
- 2) O PRAVNOM OSNOVU ZA UTVRĐIVANJE PENZIJE, ODNOSNO NOVČANE NAKNADE;
- 3) O DATUMU STICANJA PRAVA NA PENZIJU, ODNOSNO NOVČANU NAKNADU I DATUMU POČETKA ISPLATE, OBUSTAVE I PONOVDNE ISPLATE PENZIJE, ODNOSNO NOVČANE NAKNADE, KAO I O PRAVNOM OSNOVU ZA OBUSTAVU, ODNOSNO PONOVDNU ISPLATU PENZIJE, ODNOSNO NOVČANE NAKNADE;
- 4) O INVALIDNOSTI, UZROKU INVALIDNOSTI I DIJAGNOZI;
- 5) O STEPENU I UZROKU TELESNOG OŠTEĆENJA;
- 6) O IZNOSU PENZIJE, ODNOSNO NOVČANE NAKNADE NA DAN OSTVARIVANJA PRAVA;
- 7) O IZNOSU ISPLAĆENE PENZIJE, ODNOSNO NOVČANE NAKNADE;
- 8) O SMRTI KORISNIKA PRAVA.

U MATIČNU EVIDENCIJU UNOSE SE I PODACI O SRODSTVU KORISNIKA PORODIČNE PENZIJE SA UMLRIM OSIGURANIKOM, ODNOSNO KORISNIKOM PENZIJE PO OSNOVU KOGA JE OSTVARENO PRAVO NA PORODIČNU PENZIJU.

ČLAN 130A

KORISNIKU PRAVA IZ PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA FOND IZDAJE PENZIONERSKU KARTICU.

USLOVI I NAČIN IZDAVANJA I KORIŠĆENJA, KAO I IZGLED I SADRŽAJ PENZIONERSKE KARTICE, UTVRĐUJU SE OPŠTIM AKTOM FONDA.

PENZIONERSKU KARTICU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA IZRAĐUJE I ŠTAMPA NARODNA BANKA SRBIJE – ZAVOD ZA IZRADU NOVČANICA I KOVANOG NOVCA.

Član 131.

~~Fond određuje obveznicima plaćanja doprinosa registarski broj. Registarski broj iz stava 1. ovog člana sastoji se od oznake kategorije osiguranika, opštine, tekućeg rednog broja registra i kontrolnog broja.~~

Član 132.

~~Prijave podataka za matičnu evidenciju podnose fondu:~~

- 1) ~~poslodavac:~~
  - (1) ~~prijave podataka o obvezniku plaćanja doprinosa koje obuhvataju prijave početka i prijave prestanka poslovanja;~~
  - (2) ~~prijavu na osiguranje i odjavu osiguranja, za osiguranike iz člana 11. tač. 1) do 6) i tač. 8) do 11) i člana 12. stav 1. tačka 3) ovog zakona;~~
  - (3) ~~prijave podataka za utvrđivanje staža osiguranja, zarade i naknade zarade koje služe za utvrđivanje godišnjeg ličnog koeficijenta za osiguranike zaposlene i visine uplaćenog doprinosa;~~
  - (4) ~~prijave promena podataka iz odredaba podtač. (1) do (3) ove tačke;~~
  - (5) ~~prijavu o uplati doprinosa po osnovu ugovorene naknade odnosno naknade po osnovu ugovora o dopunskom radu i visini te naknade;~~
- 2) ~~nadležni organ (opštinska uprava odnosno organ nadležan za vođenje registra privrednih subjekata) – prijavu na osiguranje i odjavu osiguranja za osiguranike koji, u skladu sa zakonom, samostalno obavljaju privrednu delatnost i osiguranike poljoprivrednike, kao i prijavu promene tih podataka;~~

~~3) organ nadležan za poslove javnih prihoda – prijave podataka za osnovice osiguranja koje služe za utvrđivanje godišnjeg ličnog koeficijenta i visini uplaćenog doprinosa – za osiguranike samostalnih delatnosti, i osiguranike poljoprivrednike, kao i prijavu promene tih podataka, izuzev za osiguranike iz člana 12. stav 1. tačka 2) koji su u radnom odnosu i tač. 3) do 5);~~

~~4) organizacija, savez i udruženje – prijavu na osiguranje i odjavu osiguranja, osim za osiguranike koji samostalno obavljaju privrednu delatnost, kao i prijavu promene tih podataka;~~

~~5) osiguranik koji je sam obveznik plaćanja doprinosa, osim osiguranika iz tač. 2) do 4) ovog stava:~~

~~(1) prijave podataka o obvezniku plaćanja doprinosa;~~

~~(2) prijavu na osiguranje, promenu podataka u toku osiguranja i odjavu osiguranja;~~

~~6) organizacija za zapošljavanje:~~

~~(1) prijavu na osiguranje i odjavu osiguranja za osiguranike za koje je, u skladu sa zakonom, obveznik plaćanja doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i prijavu promene tih podataka;~~

~~(2) prijave podataka o utvrđenom stažu osiguranja, naknadi zarade i visini uplaćenog doprinosa za lica iz podtačke (1) ove tačke, kao i prijavu promene tih podataka;~~

~~7) brisana ("Sl. glasnik RS", br. 101/10)~~

~~8) nadležni matičar – prijave o smrti korisnika prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.~~

~~Izuzetno od stava 1. tačka 2) ovog člana, ukoliko nadležni organ opštinske uprave ne podnese prijavu na osiguranje, odjavu osiguranja, prijavu promene tih podataka u roku iz člana 144. ovog zakona, Fond po službenoj dužnosti:~~

~~1) sačinjava prijavu na osiguranje, odjavu osiguranja, kao i prijavu promene podataka o osiguranju za osiguranike poljoprivrednike na osnovu podataka iz javnih isprava i evidenciji organa nadležnog za vođenje katastra nepokretnosti, organa nadležnog za utvrđivanje poreza na katastarski prihod od poljoprivredne delatnosti, organa nadležnog za vođenje registra poljoprivrednih gazdinstava i opštinskog organa uprave.~~

~~Fond po službenoj dužnosti:~~

~~1) sačinjava prijavu podataka o utvrđenom stažu osiguranja, zaradi, naknadama zarade, osnovicama osiguranja, ugovorenim naknadama i drugim naknadama koje služe za utvrđivanje godišnjeg ličnog koeficijenta i visini uplaćenog doprinosa – za osiguranike koji sami plaćaju doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, u slučaju kada je obveznik podnošenja ne podnese u roku iz člana 144. ovog zakona; –~~

~~2) vodi posebnu evidenciju o uplati doprinosa po osnovu ugovorene naknade, odnosno naknade po osnovu ugovora o dopunskom radu i visini te naknade.~~

FOND UTVRĐUJE U MATIČNOJ EVIDENCIJI PODATKE O:

1) STAŽU OSIGURANJA, ZARADI, NAKNADI ZARADE, ODNOSNO OSNOVICI OSIGURANJA I VISINI UPLAĆENOG DOPRINOSA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE, KAO I PROMENI NAVEDENIH PODATAKA;

2) VISINI ISPLAĆENE UGOVORENE NAKNADE, MESECU I GODINI ZA KOJU JE ISPLAĆENA, OSNOVU ZA ISPLATU, KATEGORIJI OSIGURANIK, VISINI UPLAĆENOG DOPRINOSA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE I STAŽU OSIGURANJA PO TOM OSNOVU, DATUMU ISPLATE UGOVORENE NAKNADE I UPLATE DOPRINOSA, KAO I PROMENI NAVEDENIH PODATAKA;

3) IZNOSU ISPLAĆENIH NOVČANIH NAKNADA PO OSNOVU INVALIDSKOG OSIGURANJA I PROMENI NAVEDENOG PODATKA;

4) PENZIJSKOM STAŽU;

5) PENZIJSKOM STAŽU NAVRŠENOM U INOSTRANSTVU;

6) SMRTI KORISNIKA PRAVA.

Član 133.

~~U slučaju kada su prijave podataka za utvrđivanje staža osiguranja, zarade, naknade zarade, odnosno osnove osiguranja, ugovorene naknade i druge naknade koje služe za utvrđivanje visine prava i visine uplaćenog doprinosa podnesene putem sredstava za elektronsku obradu podataka, podnositelj prijave je dužan da, na zahtev fonda, te prijave podnese na propisanim obrascima.~~

Član 134.

~~U prijave podataka za matičnu evidenciju podaci se unose samo na osnovu javnih isprava i evidencija propisanih zakonom.~~

~~ZA TAČNOST PODATAKA U EVIDENCIJI I DOKUMENTACIJI, ODNOSNO JAVNOJ ISPRAVI NA OSNOVU KOJIH SE PODACI UNOSE U MATIČNU EVIDENCIJU, ODGOVORNI SU ORGANI U ČIJOJ NADLEŽNOSTI JE VOĐENJE EVIDENCIJE, ODNOSNO IZDAVANJE JAVNE ISPRAVE.~~

~~UKOLIKO POSTOJI NESLAGANJE PODATAKA SADRŽANIH U EVIDENCIJAMA, DOKUMENTACIJI I JAVNIM ISPRAVAMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, FOND JE DUŽAN DA NAKON PROVERE PODATAKA UVIDOM U EVIDENCIJE, DOKUMENTACIJU I JAVNE ISPRAVE, IZVRŠI UNOS TAČNOG PODATKA U MATIČNU EVIDENCIJU NAKON USAGLAŠAVANJA PODATAKA SA NADLEŽNIM ORGANOM, ODNOSNO ORGANIZACIJOM.~~

Član 135.

~~Za tačnost podataka unesenih u prijave podataka za matičnu evidenciju odgovoran je podnositelj prijave.~~

~~Fond je dužan da proverava tačnost podataka unesenih u prijave podataka za matičnu evidenciju, da zahteva dokaze i vrši uvid u evidencije i dokumentaciju na kojima se zasnivaju podaci uneseni u prijave.~~

~~Podnositelj prijave je dužan da osiguraniku, korisniku prava i fondu daje tačna obaveštenja, odnosno podatke od značaja za utvrđivanje činjenica važnih za sticanje i ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i da fondu pruži dokaze i omogući uvid u evidenciju i dokumentaciju.~~

Član 136.

~~Svojstvo osiguranika za lice za koje je podnesena prijava na osiguranje utvrđuje se uvođenjem u matičnu evidenciju izdavanjem potvrde o prijemu prijave na osiguranje.~~

~~Prilikom prijema prijave na osiguranje vrši se provera podataka sadržanih u prijavi i zahtevaju dokazi na kojima se ti podaci zasnivaju.~~

~~Odredbe st. 1. i 2. ovog člana primenjuju se i prilikom odjave osiguranja.~~

~~Podnositelj prijave dužan je da licu, za koje je podneo prijavu na osiguranje odnosno odjavu osiguranja, preda overenu fotokopiju potvrde o prijemu te prijave odnosno odjave, u roku od osam dana od dana njenog izdavanja.~~

~~Ako se na osnovu podnesene prijave na osiguranje utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za priznavanje svojstva osiguranika, podnosiocu prijave izdaje se pismeno rešenje.~~

~~Kopije potvrda o prijemu prijave na osiguranje i odjave osiguranja za osiguranike iz člana 12. stav 1. tačka 1) ovog zakona, fond je dužan da dostavi nadležnom poreskom organu do petog u mesecu za prethodni mesec.~~

~~Dostavljanje podataka iz stava 6. ovog člana može se vršiti i u elektronskoj formi.~~

Član 137.

Lice za koje obveznik podnošenja prijava nije podneo prijavu na osiguranje može podneti zahtev za utvrđivanje svojstva osiguranika.

Zahtev iz stava 1. ovog člana može podneti i obveznik podnošenja prijave.

~~Fond će pokrenuti postupak za utvrđivanje svojstva osiguranika i kada, prilikom kontrole ili na drugi način, utvrdi da prijava na osiguranje nije podnesena za lice koje ima pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje.~~

FOND ĆE POKRENUTI POSTUPAK ZA UTVRĐIVANJE SVOJSTVA OSIGURANIKA KADA PRIJAVA NA OSIGURANJE NIJE PODNESENA ZA LICE KOJE IMA PRAVO NA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE.

U slučajevima iz st. 1. do 3. ovog člana fond donosi pismeno rešenje o utvrđivanju svojstva osiguranika.

IZUZETNO OD STAVA 4. OVOG ČLANA, UKOLIKO SE SVOJSTVO OSIGURANIKA UTVRĐUJE NA OSNOVU ODLUKE NADLEŽNOG ORGANA, ODNOSNO ORGANIZACIJE, NA OSNOVU UPISA U REGISTAR NADLEŽNOG ORGANA, SAVEZA, UDRUŽENJA ILI ORGANIZACIJE, ILI NA OSNOVU OBAVLJANJA UGOVORENIH POSLOVA IZ ČLANA 11. STAV 1. TAČ. 9) I 10) I ČLANA 12. STAV 1. TAČKA 3) ZAKONA, KAO I U DRUGIM SLUČAJEVIMA U KOJIMA POSTOJI KONTINUITET OSIGURANJA, FOND UTVRĐUJE SVOJSTVO OSIGURANIKA UNOŠENJEM PODATAKA U JEDINSTVENU BAZU CENTRALNOG REGISTRA OBAVEZNOG SOCIJALNOG OSIGURANJA I MATIČNU EVIDENCIJU O OSIGURANICIMA, BEZ DONOŠENJA REŠENJA.

Obveznik podnošenja prijave dužan je da, na osnovu rešenja iz stava 4. ovog člana kojim je utvrđeno svojstvo osiguranika, podnese prijavu na osiguranje.

Izuzetno od stava 6. ovog člana, Fond sačinjava prijavu na osiguranje kada je ne može podneti obveznik podnošenja prijave.

Odredbe st. 1. do 7. ovog člana primenjuju se i u slučaju kad obveznik podnošenja odjave osiguranja nije podneo odjavu osiguranja.

Član 139.

~~Prijave podataka za matičnu evidenciju podnose se fondu, odnosno njegovoj organizacionoj jedinici, i to:~~

~~1) za osiguranike zaposlene iz člana 11. tač. 1) do 6) i tač. 8) do 11) ovog zakona – prema sedištu poslodavca, odnosno njegove organizacione jedinice (filijala, ekspozitura, ispostava, poslovnica, predstavništvo, zastupništvo i druge poslovne i radne jedinice);~~

~~1a) izuzetno od tačke 1) ovog člana za osiguranike zaposlene iz člana 11. tačka 2a) ovog zakona – prema sedištu poslodavca;~~

~~2) za osiguranike zaposlene iz člana 11. tačka 7) i člana 15. ovog zakona – prema prebivalištu osiguranika u Republici;~~

~~3) za osiguranike samostalnih delatnosti iz člana 12. stav 1. tač. 1) i 2) ovog zakona, izuzev osiguranika koji ne ostvaruju redovan mesečni prihod – prema mestu u kome je osiguranik registrovao obavljanje delatnosti po osnovu koje je osiguran;~~

~~4) za osiguranike samostalnih delatnosti iz člana 12. stav 1. tač. 4) i 5) ovog zakona i za osiguranike koji ne ostvaruju redovan mesečni prihod – prema prebivalištu, odnosno boravištu osiguranika u Republici;~~

~~4a) za osiguranike samostalnih delatnosti iz člana 12. stav 1. tačka 3) ovog zakona – prema sedištu isplatioca naknade;~~

~~5) za osiguranike poljoprivrednike iz člana 13. ovog zakona – prema sedištu organa nadležnog za utvrđivanje poreza na katastarski prihod od poljoprivredne delatnosti, prema sedištu organa nadležnog za vođenje registra poljoprivrednih gazdinstava.~~

~~Za osiguranike koji obavljaju poslove iz člana 12. stav 1. tačka 3) ovog zakona, a nisu obavezno osigurani po osnovu obavljanja tih poslova, podaci o ugovorenoj naknadi dostavljaju se fondu nadležnom u skladu sa članom 10. stav 2. ovog zakona.~~

Član 140.

~~Svojtvo osiguranika, staž osiguranja, zarade, naknade zarade, osnovice osiguranja, odnosno ugovorene naknade koje se uzimaju za utvrđivanje visine prava, utvrđuje fond na osnovu prijave podataka iz člana 132. ovog zakona, unošenjem podataka u matičnu evidenciju.~~

~~SVOJTVO OSIGURANIKA, STAŽ OSIGURANJA, ZARADE, NAKNADE ZARADE, OSNOVICE OSIGURANJA, ODNOSNO UGOVORENE NAKNADE KOJE SE UZIMAJU ZA UTVRĐIVANJE VISINE PRAVA, UTVRĐUJE FOND.~~

~~Osiguraniku za koga je doprinos obračunat i uplaćen na osnovicu, zaradu ili deo zarade sa zakašnjenjem u tekućoj kalendarskoj godini za prethodnu ili neku drugu kalendarsku godinu u matičnu evidenciju za utvrđivanje godišnjeg ličnog koeficijenta za prethodnu ili neku raniju kalendarsku godinu unosi se osnovica za mesec za koji je doprinos plaćen, odnosno zarada ili deo zarade koja mu je pripadala za mesec za koji je doprinos plaćen.~~

~~Na način iz stava 2. ovog člana unosi se i iznos doprinosa.~~

~~Odredbe st. 2. i 3. ovog člana neće se primenjivati u slučaju kad je doprinos obračunat i plaćen na osnovicu, zaradu ili deo zarade zaključno sa 31. januarom tekuće godine za prethodnu godinu, odnosno u slučaju kada su isplaćena zarada ili deo zarade manji od zarade koja mu je pripadala za mesec za koji je doprinos plaćen.~~

~~Podaci iz člana 129. stav 2. ovog zakona utvrđuju se unošenjem u matičnu evidenciju po ispunjenju uslova iz člana 52. ovog zakona.~~

Član 141.

~~Fond koji, prilikom provere podataka iz člana 135. ovog zakona, utvrdi da prijava o stažu osiguranja, zaradama, naknadama zarada, odnosno osnovicama osiguranja, odnosno ugovorenim naknadama i visini uplaćenih doprinosa koje se uzimaju za utvrđivanje visine prava i visine uplaćenih doprinosa nije pravilno popunjena ili da podaci nisu uneseni u skladu s propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, naložiće podnosiocu prijave da ih ispravi u roku koji ne može biti duži od 30 dana.~~

Član 144.

~~Prijave podataka iz člana 132. ovog zakona dostavljaju se u sledećim rokovima:~~

~~1) prijava podataka o obvezniku plaćanja doprinosa – u roku od tri dana od dana početka poslovanja, odnosno od dana prestanka poslovanja, odnosno od dana nastale promene u poslovanju obveznika plaćanja doprinosa;~~

~~2) prijava na osiguranje, odjava od osiguranja i prijava promena u toku osiguranja – u roku od tri dana od dana zaposlenja, odnosno od dana zaključenja ugovora, obavljanja poslova ili početka obavljanja delatnosti, odnosno od dana prestanka zaposlenja, obavljanja poslova ili obavljanja delatnosti, odnosno od dana nastale promene u osiguranju;~~

~~3) prijava podataka za utvrđivanje staža osiguranja, zarade, naknade zarade, osnovice osiguranja, odnosno ugovorene naknade koje služe za utvrđivanje visine prava i visine uplaćenih doprinosa – najdocnije do 30. aprila tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, a organ nadležan za poslove javnih prihoda – do 30. juna tekuće godine;–~~

~~4) prijava o promeni podataka iz tačke 3) ovog člana – u roku od tri dana od dana utvrđene promene, odnosno od dana prijema pravnosnažnog rešenja kojim je utvrđena promena podataka;~~

~~5) prijava o smrti korisnika prava – u roku od tri dana od dana izdavanja izvoda iz matične knjige umrlih;–~~

~~6) prijava iz člana 132. stav 1. tačka 1) podtačka (5) u roku od tri dana od dana uplate doprinosa.~~

~~Izuzetno od stava 1. tačka 2) ovog člana, kada je poslodavac omladinska zadruga, prijave na osiguranje, odjave od osiguranja i prijave promena u toku osiguranja dostavljaju se kvartalno, a najkasnije u roku od osam dana po isteku kalendarske godine.~~

Član 145.

Fond je dužan da podatke iz primljenih prijava unese u matičnu evidenciju u sledećim rokovima:

1) podatke iz prijava iz člana 144. tač. 1) i 2) ovog zakona – u roku od 30 dana od dana prijema prijave;

2) podatke iz prijava iz člana 144. tač. 3) i 4) ovog zakona – u roku od 60 dana od dana prijema prijave, a najdocnije do kraja tekuće godine za prethodnu godinu;

3) podatke iz prijava iz člana 144. tačka 5) ovog zakona – u roku od jednog dana od dana prijema prijave;

4) podatke iz prijava iz člana 132. stav 1. tačka 1) podtačka (5) ovog zakona – u roku od osam dana od dana prijema prijave.

FOND JE DUŽAN DA PODATKE IZ ČLANA 132. ZAKONA UNESE U MATIČNU EVIDENCIJU PREMA DINAMICI PREUZIMANJA TIH PODATAKA OD NADLEŽNIH ORGANA I ORGANIZACIJA, A NAJKASNIJE DO KRAJA FEBRUARA TEKUĆE GODINE ZA PRETHODNU GODINU.

Član 146.

~~Prijave podataka za ustrojavanje i vođenje matične evidencije na osnovu kojih su podaci uneti u matičnu evidenciju, čuvaju se najmanje 30 godina od dana sticanja prava utvrđenih na osnovu tih podataka, ali ne manje od 10 godina od dana prestanka prava.~~

~~Prijave podataka za osiguranike koji nisu stekli pravo iz penzijskog i invalidskog osiguranja čuvaju se najmanje 40 godina, računajući od poslednjeg unošenja podataka u matičnu evidenciju.~~

Član 147.

~~Umesto originalnih prijava podataka mogu se čuvati prijave snimljene na mikrofilmovima, odnosno sredstvima za elektronsku obradu podataka (magnetni mediji i sl.) ili u elektronskoj formi u skladu sa zakonom.~~

~~Fond izdaje osiguraniku overenu fotokopiju prijave iz stava 1. ovog člana.~~

PODACI UNETI U MATIČNU EVIDENCIJU NA NAČIN PROPISAN OVIM ZAKONOM ČUVAJU SE U ELEKTRONSKOJ FORMI, U SKLADU SA ZAKONOM. NA ZAHTEV OSIGURANIKA, FOND IZDAJE OVEREN ISPIS PODATAKA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

Član 149.

Podaci sadržani u matičnoj evidenciji koriste se i za statistička istraživanja.

Fond najmanje jednom godišnje, objavljuje podatke iz stava 1. OVOG ČLANA.

PODACI SADRŽANI U MATIČNOJ EVIDENCIJI DOSTAVLJAJU SE DRUGIM DRŽAVNIM ORGANIMA I ORGANIZACIJAMA, ODNOSNO ORGANIMA LOKALNE SAMOUPRAVE, RADI IZVRŠAVANJA POVERENIH POSLOVA NA NJIHOVO TRAŽENJE, PRAVNIM LICIMA PREKO KOJIH SE VRŠI ISPLATA KORISNICIMA, KAO I PRAVNIM LICIMA ZA ČIJI RAČUN SE VRŠI OBUSTAVA ISPLATE PENZIJE, U SKLADU SA UGOVOROM O POSLOVNOJ SARADNJI.

Zaštita podataka iz matične evidencije obezbeđuje se na propisan način U SKLADU SA ZAKONOM I UREĐUJE OPŠTIM AKTOM FONDA.

Član 151.

Fond:

~~1) osigurava na penzijsko i invalidsko osiguranje sva lica koja su po ovom zakonu obavezno osigurana i koja su se uključila u ovo osiguranje;~~

1) OSIGURAVA NA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE LICA KOJA SE UKLJUČUJU U OVO OSIGURANJE;

2) brisana ("Sl. glasnik RS", br. 84/04)

3) utvrđuje osnovice za plaćanje doprinosa u skladu sa ovim zakonom;

4) obezbeđuje namensko i ekonomično korišćenje sredstava, stvara rezerve za osiguranje i stara se o uvećanju sredstava na ekonomskim osnovama;

5) obezbeđuje neposredno, efikasno, racionalno i zakonito ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i organizuje obavljanje poslova za sprovođenje osiguranja;

~~6) vrši kontrolu prijavljivanja na osiguranje kao i kontrolu svih podataka od značaja za sticanje, korišćenje i prestanak prava;~~

6) VRŠI PROVERU TAČNOST SVIH PODATAKA IZ SLUŽBENIH EVIDENCIJA FONDA OD ZNAČAJA ZA STICANJE, KORIŠĆENJE I PRESTANAK PRAVA;

7) organizuje i sprovodi penzijsko i invalidsko osiguranje, u skladu sa zakonom;

8) obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom i statutom fonda.

TAČNOST PODATAKA IZ STAVA 1. TAČKA 6) OVOG ČLANA PROVERAVA SE PRIBAVLJANJEM PODATAKA NEPOSREDNO OD VLASNIKA (IMAOCA) PODATAKA, POVEZIVANJEM SLUŽBENIH EVIDENCIJA, ODNOSNO ELEKTRONSKOM RAZMENOM PODATAKA SA DRŽAVNIM ORGANIMA I ORGANIZACIJAMA KOJE NJIMA RASPOLAŽU.

Član 171.

Sredstva za penzijsko i invalidsko osiguranje koriste se samo za namene određene zakonom, i to za:

1) isplatu penzija i novčanih naknada iz penzijskog i invalidskog osiguranja;

2) tekuće rashode, izdatke za nefinansijsku imovinu i otplatu glavnice i nabavku finansijske imovine;

3) druge obaveze utvrđene zakonom.

Sredstva fonda mogu se, u skladu sa aktom fonda, koristiti za društveni standard korisnika penzija, najviše do 0,10% ukupnih prihoda fonda po osnovu doprinosa.

SREDSTVA FONDA MOGU SE IZUZETNO KORISTITI I ZA ISPLATU NOVČANE POMOĆI KORISNICIMA PENZIJE KADA JE TAKVA POMOĆ POTREBNA VELIKOM BROJU KORISNIKA.

ISPLATA NOVČANE POMOĆI IZ STAVA 3. OVOG ČLANA VRŠI SE U IZNOSU KOJI UTVRDI VLADA, VODEĆI RAČUNA O BILANSNIM MOGUĆNOSTIMA FONDA.

XIIIA NOVČANI IZNOS KAO UVEĆANJE UZ PENZIJU

ČLAN 207A

U USLOVIMA POSTOJANJA FISKALNOG PROSTORA, KORISNICIMA STAROSNE, PREVREMENE STAROSNE, INVALIDSKE I PORODIČNE PENZIJE MOGU SE POVEĆATI PRIMANJA, ISPLATOM NOVČANOG IZNOSA KAO UVEĆANJA UZ PENZIJU, U ZAVISNOSTI OD EKONOMSKIH KRETANJA I FINANSIJSKIH MOGUĆNOSTI BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE, S TIM ŠTO SREDSTVA ZA OVE NAMENE NE MOGU BITI VIŠA OD 0,3% BDP NA GODIŠNJEM NIVOU.

USLOVI, VISINA I DINAMIKA ISPLATE NOVČANOG IZNOSA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA UTVRĐUJU SE AKTOM VLADE.

SREDSTVA ZA ISPLATU NOVČANOG IZNOSA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, OBEZBEĐUJU SE IZ BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE.

NOVČANI IZNOS IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, OBRAČUNAVA I ISPLAĆUJE FOND UZ PENZIJU I TO SE POSEBNO ISKAZUJE.

Član 213.

~~Novčanom kaznom od 10.000 do 800.000 dinara kazniće se za prekršaj obveznik podnošenja prijave podataka za matičnu evidenciju – preduzeće ili drugo pravno lice ako ne podnese prijavu podataka za matičnu evidenciju ili ako tu prijavu podnese posle isteka roka iz člana 144. ovog zakona (član 132.).~~

~~Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj obveznik podnošenja prijave podataka za matičnu evidenciju – poslodavac fizičko lice novčanom kaznom od 5.000 do 400.000 dinara.~~

~~Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj osiguranik, koji je sam obveznik podnošenja prijave podataka za matičnu evidenciju, novčanom kaznom od 2.500 do 50.000 dinara.~~

~~Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj odgovorno lice u preduzeću, drugom pravnom licu, državnom organu ili organu jedinice lokalne samouprave novčanom kaznom od 2.500 do 50.000 dinara.~~

Član 214.

~~Novčanom kaznom od 10.000 do 800.000 dinara kazniće se za prekršaj podnosilac prijave – preduzeće ili drugo pravno lice:~~

~~1) ako unese netačne podatke u prijavu podataka za matičnu evidenciju (član 135. stav 1.);~~

~~2) ako osiguraniku, korisniku prava ili fondu ne da ili ako da netačno obaveštenje, odnosno podatak od značaja za utvrđivanje činjenica važnih za sticanje i ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ili ako sprečava uvid ovlašćenom licu fonda u evidencije i dokumentaciju na kojima se zasnivaju podaci uneseni u prijave (član 135. stav 3.);~~

~~3) ako davanjem neistinitih podataka, odnosno isprava omogućí osiguraniku ili drugom licu korišćenje prava koja mu po ovom zakonu ne pripadaju ili mu ne pripadaju u tom obimu (član 135. st. 1. i 3.);~~

~~4) ako licu, za koje je podneo prijavu na osiguranje, odnosno odjavu osiguranja, ne preda overenu fotokopiju potvrde o prijemu te prijave, odnosno odjave u roku od osam dana od dana njenog izdavanja (član 136. stav 4.);~~

~~5) ako, u roku koji odredi fond, ne ispravi utvrđene nepravilnosti prijave podataka za matičnu evidenciju ili ne unese, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, podatke o stažu osiguranja, zaradama, naknadama zarada, odnosno osnovicama osiguranja, na osnovu kojih se utvrđuje visina prava (član 141.).~~

~~Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj podnosilac prijave – poslodavac fizičko lice novčanom kaznom od 5.000 do 400.000 dinara.~~

~~Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj odgovorno lice u preduzeću, drugom pravnom licu, državnom organu ili organu jedinice lokalne samouprave novčanom kaznom od 2.500 do 50.000 dinara.~~

Član 245.

~~Pravo na naknadu za nabavku specijalnih SPECIJALNA pomagala za čitanje i pisanje - reproduktor, Brajevu pisaču mašinu i druga elektronska odnosno digitalna pomagala osiguranik, korisnik penzije - slepo lice i slepo dete osiguranika, do donošenja odgovarajućih propisa, ostvaruje pod uslovima utvrđenim propisima, koji su važili do dana početka primene ovog zakona NA NAČIN PROPISAN AKTOM MINISTRA NADLEŽNOG ZA POSLOVE PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA.~~

~~AKT IZ STAVA 1. OVOG ČLANA DONEĆE SE NAJKASNIJE DO 1. JANUARA 2019. GODINE.~~

ČLAN 40.

~~ODREDBE ČLANA 2. OVOG ZAKONA PRIMENJUJU SE I NA OSIGURANIKE KOJIMA JE UTVRĐENO PRAVO NA PRODUŽENO OSIGURANJE I ZATEČENE KORISNIKE IZ ČL. 15. I 255. ZAKONA.~~

~~ZA OSIGURANIKE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA FOND ĆE, U ROKU OD GODINU DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI DONETI REŠENJE:~~

- ~~1) O PRESTANKU SVOJSTVA OSIGURANIKA,~~
- ~~2) O IZMENI REŠENJA KOJIM JE UTVRĐEN PRESTANAK SVOJSTVA OSIGURANIKA, A NIJE IZMIREN DUG PO TOM OSNOVU.~~

ČLAN 41.

~~AKTI IZ ČLANA 5. OVOG ZAKONA DONEĆE SE U ROKU OD 18 MESECI OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.~~

ČLAN 42.

~~KORISNIKU KOME JE PRIMENOM ČLANA 66. STAV 2. ZAKONA GODIŠNJI LIČNI KOEFICIJENT UTVRĐEN PRE STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, A KOJI U ROKU OD GODINU DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA PODNESE ZAHTEV FONDU ZA IZMENU REŠENJA U SKLADU SA ODREDBOM ČLANA 7. OVOG ZAKONA, NOVI IZNOS PENZIJE PRIPADA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.~~

ČLAN 43.

KORISNICIMA PREVREMENE STAROSNE PENZIJE KOJI SU IMALI PRAVO NA SNIŽAVANJE STAROSNE GRANICE PRIMENOM ČLANA 20. ZAKONA, ZA PRIZNAVANJE PRAVA NA STAROSNU PENZIJU, VISINA PREVREMENE STAROSNE PENZIJE PONOVO ĆE SE ODREDITI U SKLADU SA ČLANOM 8. OVOG ZAKONA, A U ODNOSU NA POTREBNE I NAVRŠENE GODINE ŽIVOTA U MOMENTU OSTVARIVANJA PRAVA.

PENZIJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ISPLAĆUJU SE POČEV OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA,

KORISNICIMA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA FOND ĆE PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI IZMENITI REŠENJA U ROKU OD 90 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 44.

PRIVREMENO REŠENJE DONETO DO DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, U ROKU OD TRI GODINE OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA ZAMENJUJE SE REŠENJEM:

1) UKOLIKO SE U TOM ROKU UTVRDE NEDOSTAJUĆE ČINJENICE I PODACI;

2) UKOLIKO SE U TOM ROKU, PO SPROVEDENOM POSTUPKU, NE UTVRDE NEDOSTAJUĆE ČINJENICE I PODACI.

REŠENJEM IZ STAVA 1. TAČKA 1) OVOG ČLANA ODREĐUJE SE NOVI IZNOS PENZIJE KOJI SE ISPLAĆUJE NAJDUŽE ZA TRI GODINE UNAZAD, OD DANA DONOŠENJA TOG REŠENJA.

REŠENJE IZ STAVA 2. OVOG ČLANA FOND ĆE DONETI PRIMENOM ODREĐABA ČLANA 11. ST. 5-7. OVOG ZAKONA.

ČLAN 45.

IZNOSI PENZIJE, ODNOSNO NOVČANE NAKNADE KOJI DO DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA NISU ISPLAĆIVANI PREKO BANKE, ISPLAĆIVAĆE SE I DALJE:

1) NA KUĆNU ADRESU KORISNIKA;

2) U ORGANIZACIONOJ JEDINICI POŠTE, ODNOSNO BANKE KOJA JE NAJBLIŽA KUĆNOJ ADRESI KORISNIKA.

FOND ZAKLJUČUJE UGOVOR SA BANKOM, ODNOSNO POŠTOM RADI REGULISANJA MEĐUSOBNIH ODNOSA U VEZI SA NAČINOM, USLOVIMA ISPLATE I POVRAĆAJEM PENZIJA, ODNOSNO NOVČANIH NAKNADA.

BANKA, ODNOSNO POŠTA IMA OBAVEZU DA, NA ZAHTEV FONDA, PENZIJE, ODNOSNO NOVČANE NAKNADE KOJE SU ISPLAĆENE NAKON SMRTI KORISNIKA VRATI FONDU, ODNOSNO NE MOŽE IZ NJIH NAMIRITI SVOJA POTRAŽIVANJA KOJA IMA PREMA KORISNIKU PRAVA.

BANKA, ODNOSNO POŠTA ODGOVARA ZA NASTALU ŠTETU AKO NE POSTUPI NA NAČIN UTVRĐEN U STAVU 3. OVOG ČLANA.

TROŠKOVE PRIPREME, FORMIRANJA I DISTRIBUCIJE DOKUMENTACIJE NEOPHODNE ZA REALIZACIJU ISPLATE DO ORGANIZACIONE JEDINICE POŠTE, ODNOSNO BANKE, SNOSI FOND, A TROŠKOVE ISPLATE NA KUĆNU ADRESU SNOSI KORISNIK PRAVA.

ČLAN 46.

NAJKASNIJE U ROKU OD 30 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, FOND ĆE PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI PRESTATI SA OBUSTAVOM 1/3 MESEČNOG IZNOSA PENZIJE KORISNIKU IZ ČLANA 120. ZAKONA.

KORISNIKU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA FOND ĆE PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI U ROKU OD DVE GODINE OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA, DONETI REŠENJE KOJIM ĆE UTVRDITI UKUPAN STAŽ OSIGURANJA I NOV IZNOS PENZIJE, NA OSNOVU IZNOSA DOPRINOSA, KOJI SU UPLAĆENI OBUSTAVOM 1/3 MESEČNOG IZNOSA PENZIJE.

KORISNIKU IZ STAVA 2. OVOG ČLANA NOVI IZNOS PENZIJE PRIPADA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 47.

AKT IZ ČLANA 19. OVOG ZAKONA DONEĆE SE U ROKU OD 60 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 48.

FOND PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI, NA OSNOVU SLUŽBENIH EVIDENCIJA, DOKUMENTACIJE I JAVNIH ISPRAVA, SAČINJAVA PRIJAVE PODATAKA ZA UTVRĐIVANJE STAŽA OSIGURANJA, ZARADE, NAKNADE ZARADE, ODNOSNO OSNOVICE OSIGURANJA, UGOVORENE NAKNADE I VISINE UPLAĆENOG DOPRINOSA ZA PERIOD DO 31. DECEMBRA 2018. GODINE, AKO IH POSLODAVAC NIJE DOSTAVIO.

ČLAN 49.

FOND JE DUŽAN DA U ROKU OD DESET GODINA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA SPROVEDE POSTUPAK U CILJU PRIKUPLJANJA NEDOSTAJUĆIH PODATAKA I PROVERE UNETIH PODATAKA O PERIODIMA OSIGURANJA, STAŽU OSIGURANJA, ZARADAMA I OSNOVICAMA OSIGURANJA, NEOPHODNIH ZA EFIKASNO OSTVARIVANJE PRAVA IZ PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA.

UKOLIKO OSIGURANIK UZ ZAHTEV NE PRILOŽI NOVE PODATKE, FOND ĆE ODLUČIVATI O PRAVIMA IZ PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA NA OSNOVU FORMIRANE BAZE PODATAKA U SKLADU SA STAVOM 1. OVOG ČLANA.

ČLAN 50.

ODREBE ČL. 6, 13, 16, ČL. 20-25, ČL. 27-33. I ČLANA 38. OVOG ZAKONA PRIMENJIVAĆE SE POČEV OD 1. JANUARA 2019. GODINE.

ČLAN 51.

OBRASCI PROPISANI AKTOM VLADE U SKLADU SA ČLANOM 126. ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 34/03, 64/04 – US, 84/04 – DR. ZAKON, 85/05, 101/05 – DR. ZAKON, 63/06 – US, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13, 75/14 I 142/14), KOJI PRESTAJU DA SE PRIMENJUJU 1. JANUARA 2019. GODINE, PRIMENJIVAĆE SE I DALJE ZA PERIOD OSIGURANJA NAVRŠEN ZAKLJUČNO SA 31. DECEMBROM 2018. GODINE.

ČLAN 52.

PRIJAVE PODATAKA DOSTAVLJENE DO 1. JANUARA 2019. GODINE, ČUVAĆE SE NA NAČIN PROPISAN ODREDBOM ČLANA 147. ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 34/03, 64/04 – US, 84/04 – DR. ZAKON, 85/05, 101/05 – DR. ZAKON, 63/06 – US, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13, 75/14 I 142/14).

ČLAN 53.

ZAKON O PRIVREMENOM UREĐIVANJU NAČINA ISPLATE PENZIJA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 116/14 I 99/16), PRESTAJE DA VAŽI 30. SEPTEMBRA 2018. GODINE.

OSNOV ZA ISPLATU PENZIJE ZA MESEC OKTOBAR 2018. GODINE I NJENO DALJE USKLAĐIVANJE, ČINI PENZIJA ISPLAĆENA, ODNOSNO PRIPADAJUĆA ZA MESEC OKTOBAR 2014. GODINE, USKLAĐENA PREMA VAŽEĆIM PROPISIMA.

ZA KORISNIKE PENZIJE, KOJI NISU BILI U ISPLATI ZA MESEC OKTOBAR 2014. GODINE, VEĆ POSLE TOG MESECA, OSNOV ZA ISPLATU PENZIJE ZA MESEC OKTOBAR 2018. GODINE I NJENO DALJE USKLAĐIVANJE, ČINI PRVA PRIPADAJUĆA PENZIJA, U SKLADU SA ZAKONOM, USKLAĐENA PREMA VAŽEĆIM PROPISIMA.

DOSPELE, A NEISPLAĆENE PENZIJE ZAKLJUČNO SA PENZIJAMA ZA SEPTEMBAR 2018. GODINE, ISPLATIĆE SE U SKLADU SA ODREDBAMA ZAKONA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

ČLAN 54.

IZUZETNO OD ČLANA 37. OVOG ZAKONA, NOVČANI IZNOS IZ TOG ČLANA U 2018. GODINI ISPLATIĆE SE IZ SREDSTAVA FONDA.

ČLAN 55.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE
--

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

Vlada

Obrađivač: Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, odnosno Draft Law amending Law on Pension and Disability Insurance

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa

Sporazum i Prelazni sporazum ne sadrže odredbe koje se odnose na normativnu sadržinu Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Oblast penzijskog i invalidskog osiguranja posebno se reguliše u svim zemljama i u neposrednoj je zavisnosti od specifičnih društveno-ekonomskih uslova tih zemalja. Iz tog razloga se sistemi penzijskog i invalidskog osiguranja i međusobno razlikuju, te nisu podložni međusobnom usklađivanju u meri, kako je to slučaj sa drugim oblastima.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Pošto Sporazum i Prelazni sporazum ne sadrže odredbe koje se odnose na normativnu sadržinu Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, usklađivanje zakonodavstva naše zemlje iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja sa zakonodavstvom Zajednice, izvršiće se u opštem roku za usklađivanje zakonodavstva prema članu 72. Sporazuma, odnosno na osnovu programa dogovorenog između Evropske komisije i Republike Srbije.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Potpuno usklađeno

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizilaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma**d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.****4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije****a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima****b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima**

- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

- / -

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Predmetni Predlog zakona nije relevantan sa stanovišta propisa Evropske unije.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

- / -

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

- / -

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

- / -